

DARBININKAS

Vol. LXXIV, Nr. 10
Kovo - March 10, 1989

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

Savaitės įvykiai

Presidentas George Bush, lankydamasis Japonijoje, Kinijoje ir Pietų Korėjoje, pareiškė, kad JAV ir toliau liks Pacifiko galybė, pažyrė Korėją už santykių su Šiaurės Korėja plėtimu, išreiškė pasitenkinimą santykių tarp Kinijos ir Sov. S-gos gerėjimu, apgailestavo, kad Kinijos policija sutrukdė žymiam Kinijos disidentui Fang Lizhi dalyvauti jo surengtam priėmimo ir užtikrinimo, kad JAV kariuomenė nebus atitraukta iš P. Korėjos.

JAV pakartotinai įspėjo PLO susilaikyti nuo Izraelio taikinių Izraely ar kitur puldinėjimo, jei pageidauja palaikyti santykius su JAV.

Sov. S-gos komunistų partijos mėnesinis žurnalas *Izvestia* TSKKPSS balandžio mėn. žada pradėti spausdinti partijos centriname archyve laikomus Stalino laiškus ir dokumentus.

Daugiau kaip 10,000 afganų karių ir milicininkų su ginklais yra perbėgę pas partizanus, sovietams pasitraukus iš Afganistano.

Venecuelos vyriausybei pakėlus kainas už gazoliną ir trans portą, miestų gyventojai pradėjo kelti riaušes, deginti autovežimius ir plėšti krautuves. Vyriausybė, kovodama su riaušėmis, suspendavo konstituciją.

Vietnamas perrašė savo konstituciją, išmesdamas iš jos kaltinimus agresija ir imperializmu JAV, Kinijai, Prancūzijai ir Japonijai.

Salvadore prezidentas sutiko priimti partizanų pasiūlytas sąlygas nutraukti kovas už prezidento rinkimų atidėjimą vėlesniam laikui ir leidimą partizanams dalyvauti rinkimuose. Jo sutikimą parėmė ir armija, pasižadėdama paskelbti paliaubas, bet parlamente daugumą turinti dešiniųjų Arena partija pasisakė prieš bet kokius pasitarimus su partizanais.

Čekoslovakijos teismas nuteisė disidentą dramaturgą Václav Havel kalėti 9 mėn. o kitus 7 mažesnę bausmę už tai, kad jie ragino dalyvauti demonstracijų studento Jan Palach 20 m. susideginimo sukaktuvėm paminėti.

Izraelis po ilgai trukusių ginčų pasirašė su Egiptu susitarimą kovo 15 perleisti Egiptui ginčytą Sinajaus pusiasalio Tabu ruožą.

Sov. S-gos artėjantiems Liaudies kongreso rinkimams 64 proc. rinkiminį rajonų pasiūlė į rinkamą vietą nemažiau kaip po du kandidatus, o 34 proc. tik po vieną.

Izraelio lėktuvo išmesta bomba į pietryčius nuo Beiruto pataikė į mokyklą ir užmušė tris ir sužeidė 22 mokinius.

Sov. S-ga uždraudė kooperatyvų veiklą sveikatos palaikymo srityje.

Sov. S-gos užs. reik. ministras Šavardnadzė, lankydamasis Egipte, įspėjo Izraelį, kad jo laukia didesnė izoliacija ir gal net sankcijos, ir reikalavo, kad J. T. paskirtų atstovą rūpintis tarptautinės konferencijos sušaukimu Art. rytų taikai pasiekti.

Kinija patikino JAV, kad jos santykių su Sov. S-ga švelnėjimas nepakens santykiams su JAV.

TARDO JĖZUITŲ PROVINCIJOLĄ B. ANDRUŠKĄ Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 75

(Tąsa iš praeito numerio)

Lietuvoje — jo centras buvo Kaune. Iš karto centras vadinosi misijomis, 1924 metais — rezidencija, o nuo jėzuitų gimnazijos Kaune įkūrimo — kolegija. Iki 1929 m. Lietuvoje buvo tik viena jėzuitų bažnyčia Kaune. Joje dirbau tik aš. Tėvas Kipas buvo gimnazijos rektorius ir iki 1936 m. provincijolas.

Paverčiama provincija

1936 m. generolo Ledochovskio sprendimu, Lietuvos jėzuitai buvo išjungti iš vokiečių provincijos, sudaryta atskira provincija, aš paskirtas provincijolu, pareigas pradėjau eiti balandžio 21 d.

1940 m. Lietuvoje provincija turėjo 18 kunigų lietuvių ir vokiečių. Užsienyje mokėsi dar kelios dešimtys lietuvių jėzuitų. Veikė trys bažnyčios: Kaune, Šiauliuose ir Pagryžuvyje.

Aš daug kartų prašiau generolo Ledochovskio, kad mane atleistų iš provincijolo pareigų. 1941 m. rugpjūčio mėn. provincijolo pareigas perdaviau mano rekomenduotam, naujai paskirtam provincijolui tėvui Gruodžiui.

Atleidžiamas iš provincijolo pareigų

— Ar generolas Ledochovskis, perveddamas jus iš Belgijos į vokiečių provinciją, turėjo jūsų sutikimą?

— Nereikėjo jokio sutikimo, nes aš pats pasiūliau savo paslaugas, atkuriant Jėzuitų ordiną Lietuvoje.

— Kada ir kaip prašėtės atleidžiamas iš provincijolo pareigų?

— 1939 metais išsiunčiau generolui pareiškimą, kuriame paprašiau mane atleisti dėl blogos sveikatos. Šituliau Kauno Kunigų seminarijos profesorių tėvą Gruodį. Atsakymo nebuvo.

— Kada ir kokių kelių jums pranešta apie atleidimą?

— Tėvas Gruodis sakė, kad dar prieš karą dokumentas išsiųstas per Amerikos pasiuntinį Maskvoje, bet jis turbūt negavo, nes manęs nesupažindino. Tik 1941 m. man būnant Kaišiadorių apskrityje, Žiezmarių parapijoje pas prelatą Sužiedėlį, gavau paštu iš tėvo Gruodžio pranešimą, kad aš atleistas, o jis paskirtas. Tėvas Gruodis apie tai sužinojo iš tėvo Karolio Fulsto laiško.

Nelegaliai siunčia mokyti užsienį

— Kodėl 1940 m. nelegaliai siuntėte į užsienį jėzuitus?

— 1940-1941 m. nekartą buvo prašyta Tarybų valdžios išleisti jėzuitų jaunimą studijuoti į užsienį, tačiau leidimo negavome. Pritariau tėvo Ritmeisterio pasiūlymui — organizuoti jėzuitų mokymą, nelegaliai pereinant sieną.

— Kas padėjo, kas pabėgo?

— Neprisimenu.

— 1940 m. gale, padedant vokiečiui Begner, keturi jėzuitai pabėgo į Vokietiją. Pabėgo Venckus, Mikalauskas, Šlabšys, kas buvo ketvirtas?

— Neprisimenu.

4. Kovo 16 d. Apklausa pradėta 20 val. Baigta 17 d. 1 valandą.

Kokias organizacijas įkūrė?

— Kokias organizacijas įkūrėte, kokioms vadovavote?

— 1925 m. kartu su profesoriumi Venckumi įkūrėme kunigų Apaštališką sąjungą (Unio Apostolica), kurios tikslas buvo kelti kunigų dvasinį gyvenimą. Sąjungą įkurti leido arkivyskupas Skvireckas. Vadovavau jai iki 1936 m. Vėliau jai vadovavo vyskupas Bučys. Prie Sąjungos priklausė 20-40 kunigų. Rūpinausi kiekvieno iš jų dvasiniu gyvenimu, religiniu švietimu, pravedinėjant jiems Pagryžuvyje kolekcionijas.

1923 m. Kaune pravedžiau ketletą konferencijų tretininkams, siekdamas atgaivinti ir pagyvinti jų religinį gyvenimą.

1919 m. kartu su prelatu Januševičiumi atgaivinau jau mirusią Lietuvos organizaciją: "Konferenciją šv. Vincento Pauliečio". Jos tikslas buvo teikti materialinę ir moralinę pagalbą ligoniams ir vargstantiems. Nuo 1923 m. į šią organizaciją įsijungė daug kunigų, ji labai išaugo, veikė visoje Lietuvoje bet aš joje nebedirbau.

1923 m. atgaivinau Maldos apaštalavimo sąjungą ir vadovavau jai iki 1930 m. Sąjungoje buvo per 100,000 dalyvių. Tikslas — melstis intencijomis, kurias iškelia popiežius. Viena iš

intencijų, kad Rusija pasuktų į religinio atgimimo kelią. Nuo 1930 m. šiai organizacijai vadovavo tėvas Paukštys.

1919-1923 pravedžiau ateitininkams (jų prašomas) ketletą konferencijų, dalyvavau jų kongrese.

1926-1927 m. redagavau žurnalą *Žvaigždė*, kurį Lietuvos jėzuitų provincija leido iki 1940 m. Šio žurnalo tiražas išaugo nuo 5 iki 50 tūkstančių egzempliorių. Po manęs redagavo tėvas Paukštys, Tėvas Bruzikas.

Rašiau straipsnius žurnalams *Tiesos kelis*, *Draugija*, Krikščionių demokratų partijos organas *Rytas* kelis kartus atspausdino mano feljetonus.

— Kur išspausdinti jūsų antitarybiniai straipsniai?

— Prisimenu du antitarybinius straipsnius žurnale *Draugija*.

Kiek išleidote knygų?

— Kiek išleista jūsų knygų? — Nuo 1923 m. iki 1940 m. išleistas 29 religinio turinio knygos. Maždaug tiek pat išverčiau į lietuvių kalbą iš anglų, vokiečių, prancūzų kalbų.

5. Kovo 18 d. Apklausa pradėta 23 val., baigta 19 d. 2 val. (nukelta į 2 psl.)

Laisvės paminklo atidengimo iškilmės Kaune. Minių minios ir daugybė veliavų tvindė aikštę prie statulos. Reuterio agentūros pranešimu, Kauno gatvėse liejosi 200,000 minia su veliavom ir dainom. Kliše paimta iš "Kauno tiesos" vasario 17 dienos numerio.

SACHAROVAS APIE UKRAINOS KATALIKUS

Vasario pirmoj pusėj Italijoje besilankantis akademikas Andrei Sacharovas karštai paragino Italijos katalikus užtarti persekiojamą ukrainiečių katalikų Bažnyčią ir paveikti sovietinę valdžią, kad ji šią Bažnyčią įteisintų leisdamas ukrainiečiams, katalikams viešai ir nevaržomai praktikuoti savo religinį tikėjimą.

Vasario 10 įvykusiame susirinkime su Sienos universiteto studentais, akademikas Sacharovas užsiminė apie religinės laisvės klausimą Sovietų Sąjungoje. Jis pažymėjo, kad pastaruoju laiku religinė padėtis Sovietų Sąjungoje yra pagerėjusi, bet dar nepakankamai.

Religinės benruomenės troškėta daugiau laisvės jų dvasinei ir sielovadinei veiklai. Akademikas pastebėjo, kad dabar yra ruošiami nauji religinę veiklą liečiantys įstatymai, išreikšdamas viltį, kad naujuose įstatymuose bus labiau atsižvelgta į visų tikinčiųjų poreikius.

Sacharovas ypatingu būdu at-

PUSIAU AR PILNOS LAISVĖS? — KLAUSIA PETRAS GRAŽULIS

(New Yorkas, 1989 vasario 7. *lic*) Lietuvos Laisvės Lygos vasario 6 d. mitinge už Lietuvos nepriklausomybę buvęs sąžinės kalnins jaunuolis Petras Gražulis pasakė kalbą. Lietuvos Informacijos Centras pateikia tos kalbos, pasakytos Gedimino aikštėje, pilną tekstą.

Gerbiami tautiečiai,

Iš pažiūros š. m. sausio 3 d. nieko ypatingo neįvyko. P. Klimaitis gavęs ne lietuvių tautos, o tik Sąjūdžio įgaliojimus. Tačiau žvilgtelėjus giliau, juk Strasbūre sėdi ponai, kurių dorumu niekas neabejoja, kaip ir vakarietišku jų naivumu, nežino kas yra Sąjūdis, kokias politines jėgas jis atstovauja, kokios jėgos jam diriguoja. Be abejo yra finansiška stiprių veiksmų, išverčiančių ne tik į anglų, į kitas kalbas tas tiradas, kurias Sąjūdžio adresu į Lietuvą perduoda mūsų išeiviai masinės informacijos priemonėmis.

Susidaro Vakaruose įspūdis, kad Klimaitis sausio 3 d. gavo visos lietuvių tautos įgaliojimus su maždaug tokia formuliuote (žinoma, vaizdžiai kalbant): "Mes, lietuvių tauta, beveik per penkiasdešimt vergijos metų praradome valią būti laisvais. Mus lietuvius pilnai patenkina Sąjūdžio ir p. Klimaičio siūloma pusiau laisvė, pusiau vergija".

Be galo sunku apie tai kalbėti. Juk Sąjūdyje yra tiek daug garbingų vyrų, tačiau tiesa turi būti aukščiau už viską. Sekmadienį prie Šv. Mikalojaus bažnyčios p. Klimaičio pažįstamas Tomas tikino mus: "Palaikau Klimaitį, jis išmintingas. Jeigu mes reikalaujame okupacinės kariuomenės išsikraustymo, nieko negausime. Šiandien okupantai dar nepasirošę išeiti iš Lietuvos. Reikia Lietuvos laisvei eiti mažų reformų keliu, ką siūlo Klimaitis".

Tragiška, kad mes pasiduodam p. Klimaičio valiai. Kas toks Klimaitis? Juk prieš dvejus metus atėjo iš Europos įspėjimas šalintis Klimaičio, kurio praeitis ir politiniai tikslai gan įtartini. Praėjusių metų gruodžio 18-19

situacijas Pabaltijo valstybėse 1940 vasarą, apie tarybų valdžios atkūrimą Lietuvoje", o "prievartinį aneksionistinį Lietuvos įjungimą į TSRS sudėtį laikyti grobiškiškos stalinizmo užsienio politikos aktu".

Nutarimas reikalauja, kad būsimoje LTSR Konstitucijoje būtų įteisintas 1940 metais jėga panaikintas Lietuvos politinis ir ekonominis suverenitetas bei jos egzistavimo lygiateisių respublikų sąjungoje sąlygos". Reikalaujama, kad iš Lietuvos KP būtų išvalyti "tiesioginiai stalinistinių represijų vykdytojai", o rašytojams ir istorikams būtų leista laisvai naudotis "įslaptinta" istorine medžiaga. Būtina paspartinti naujų veikalų apie 1918-1941 m. laikotarpį rašymą ir leidimą.

Pasak nutarimo, "švenčiausias tautos valstybingumo ir nepriklausomybės tikslas atspindėjo tik Lietuvos Respublika". Tautininkų režimas turėjo "diktatūros bruožų", bet "jo laikymas fašistine nepamatuotas". Nepriklausomos Lietuvos ūkinė situacija "nelaikytina atsilikimul... nepaprastai suklestėjo kultūra". "Raudonosios armijos įvedimas į Lietuvą 1940 m. birželio mėnesį — neteisėtas", o "komunistai tapo Lietuvos beatodairiškos sovietizacijos įrankiais".

Edmontone, Alb., pamaldos lietuvių namų koplyčioje vyksta reguliariai kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį. Po pamaldų būna kavutė, užkandžiai ir pabendraavimas savųjų tarpe.

kreipė dėmesį į labai sunkią ukrainiečių katalikų Bažnyčios padėtį, primindamas, kad ji tebėra priversta veikti pogrindyje. Apskaičiuojama, kad Ukrainoje yra tarp keturių ir penkių milijonų katalikų vadinamų unitų, kurie, nepaisydami persekiojimų, liko ištikimi Romai.

Sacharovas Romoje buvo susitikęs su ukrainiečių kardinolu Lubachivsky.

(R.G.)

Vilniaus arkikatedros vidus jos atšventinimo iškilmėse
Kliše iš š. m. "Tiesos" vasario 7 d. nr. 32.

Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

— Kodėl išdavėte Petriui Venskui fiktyvų pažymėjimą? Jis remdamasis juo gavo pasą?

— Daviau pažymėjimą apie tai, kad jis kunigas. Aš asmeniškai tai žinau ir visada liudysiu. Kitus duomenis rašiau iš jo žodžių. Fotografija, pripažįstu, nežinojau, kad fiktyvi.

6. Kovo 21 Apklausa pradėta 20 val., baigta 22 d. 2 val.

— Kokie santykiai su gydytoju Rutkausku?

— Skolinosi 3,000 rublių. Apie tai žino Delininkaitienė, Kuzmickas.

— Kokios jų pažūros?

— Lojalūs tarybų valdžiai žmonės.

— Duodavote medikamentus pagrindinio dalyviams, padėjote jiems?

— Į mane jie nesikreipė. Be to, jėzuitai tarpusavyje kalbėjo-

Savaitės įvykiai

Afganistano partizanų 7 grupių atstovų konferencija po kelias dienas trukusių nesutarimų pagaliau išrinko krašto laikinuoju prezidentu nuosaikųjį Sibgatullah Mojadedi, o ministru pirmininku fundamentalistą Abdul Rasal Sayef.

JAV Pietinių pajėgų vadas Panamoje gen. Fred Woerner paragino JAV vyriausybę susirūpinti Panamos politine krize, ypač jos prezidento rinkimais, įvyksiančiais gegužės mėn.

Sov. S-ga paskelbė dekretą, suteikiantį respublikom teisę nustatyti jose veikiančių kooperatyvams mokesčių dydį ir surenkamus mokesčius naudoti savo reikalam.

Lenkijos užs. reik. ministeris Tadeusz Oleszewski, kalbėdamas parlamente, paragino Sov. S-gą greičiau pasakyti teisybę apie Katyno žudynes II pasaulinio karo metu.

Vasario 16 priėmimo Lietuvos pasiuntinybėje Washingtone. Iš k. kardinolas James Hickey, Lietuvos atstovas Stasys Lozoraitis ir ponja Lozoraitienė.

— Kodėl slėpėte dienoraštį? — Norėjau išsaugoti ir perduoti istorikui, kad parašytų knygą apie jėzuitų istoriją Lietuvoje. Visas dienoraštis juk ir tekalba apie Jėzuitų ordino atkūrimą.

— Dienoraštyje yra antibolševikinių užrašų?

— Taip, nes aš antibolševikas.

— Kur dienoraščio tęsinys?

— Pamečiau važiuodamas iš Pagryžuvio į Šiaulius 1944 m. rugpjūčio mėnesį.

Rastas antitarybinis šūkis

— 1948 m. liepos 19 d. rasta ant bažnyčios sienos pakabintas herbas "Vytis", antitarybinis šūkis ir skelbimas, kad bus jaunimo konferencija. Kas iškabino? — Buvo užkabinta mano nurodymu. Iškabino berods, tėvas Šeškevičius. Tiesa, iš pradžių maniau, kad "Vytis" gali erzinti bolševikus, bet mane įtikino ir aš sutikau.

— Kas įtikino?

— Neprisimenu.

— Kaip suprasti šūkį: "Už Tėvynę ir Bažnyčią".

— Melstis už Tėvynę ir Bažnyčią.

— Už kokią Tėvynę?

— Už tokią, kokia ji yra.

— Už tarybinę?

— Ne, melstis už mūsų Tėvynę Lietuvą, atmetant joje dabar esamą politinę santvarką.

Apie antitarybinę veiklą

— Kieno iniciatyva ir kas pravedinėjo jaunimo konferencijas?

— Mano nurodymu pravedinėdavome aš, tėvai — Šeškevičius, Masilionis.

— 1947 m. gegužės 26 d. jūs pamokslė sakėte: "Bolševikai stengiasi atitraukti liaudį nuo religijos. Nieką jie nepadarė, jei tikėsime giliai, stipriai. Mums niekada nereikia nuo Dievo nusisukti. Tikėjimas — mūsų gyvenimo pagrindas". Ar taip sakėte? — Turbūt sakiau, nes tai mano mintys.

— 1942 m. Pagryžuvio bažnyčioje pamokslė prieš girtavimą sakėte, kad degtinė žlugdo žmogaus vertę, netikėjimą priartina, gali Dievo bausmę užtraukti, "grįš bolševikai ir išves". Ar taip sakėte? — Sakiau.

— 1943 m. gruodžio 21 d. Kelmėje sakėte antitarybinį pamokslą? — Sakiau. Aš neslepiu, kad esu kunigas, todėl buvau, esu ir būsiu bedieviško bolševiko priešas.

Įvairūs kunigų paskyrimai

6. Balandžio 6 d. Apklausa prasidėjo 21 val. baigėsi 7 d. 2 val.

Kalbėta apie pažintį su valdytoju Juodačiū, paskyrimus, apie tai, kad po t. B. Andriūškos išvykimo 1948 m. valdytojas Stankevičius paskyrė Šiaulių jėzuitų bažnyčios klebonu kun. Šovį, Radviliškio bažnyčios kleboną,

kodėl paskyrimas Kaune sudeirintas su tėvu Gruodžiu, ar jis jėzuitas ir kt.

9. Balandžio 11 d. Apklausa prasidėjo 11 val. baigėsi 15 val.

Klausinėta, kodėl 1948 m. (liepos mėn.) išvyko tėvas Šeškevičius į Kaišiadorių vyskupiją, 1948 tėvas Masilionis — į Raseinius, kodėl paskirtas kun. Šovis? Tėvas B. Andriūška pasakė, kad taip skyrė valdytojas Stankevičius, kad kun. Šovis turbūt buvo be vietos.

10. Balandžio 11 d. apklausa pradėta 20 val. baigta 12 d. 3 val.

Kodėl norėjote išvykti į Tarybinę Rusiją?

— Kodėl 1918-1919 m. norėjote išvykti į Tarybinę Rusiją?

— 1917 m. Anglijoje, Kanterbure gavau generolo Ledochovskio laišką: siūlė nuvažiuoti į Peterburgą ir kartu su lenkų jėzuitais praveisti katalikišką darbą.

Iš jėzuitų prokuratoriaus gavau 100 funtų sterlingų. Londone kreipiausi į Švedijos ir Norvegijos konsulus. Žadėjo tranzitinę, jei pristatysiu vizą į Peterburgą, 1917 metų gale ieškojau Tarybinės Rusijos atstovo Londone. Jis buvo areštuotas, kalbėjau tik su jo žmona Litvina, kuri nepatyrė važiuoti į Peterburgą. Vizos prašiau Britų policijos viršininko. Nedavė.

Atvyko Vrangelis. Aš laišku prašiau jo pagalbos. Jis laišku, parašytu savo ranka, pranešė, kad kai bus galimybė, padės. Jo nuomone, Rusijoje religinės priespaudos nebus, visi naudosis pilna religine laisve.

— Kodėl kreipėtės į pralaimėjusį baltagvardietį Vrangelį?

— Mane domino antibolševikinio generolo nuomonė apie padėtį Rusijoje. Todėl ir kreipiausi. Nesitikėjo kontrevoliucijos pralaimėjimo ir neturėjo tvirtos nuomonės apie įvyksiančią proletarinę revoliuciją. — Jūsų dienoraštyje yra projektas dėl apaštalavimo Rusijoje. Jis buvo apsvaistytas Vatikane, jam pritarė. Koks to projekto tikslas, kodėl jį parašėte?

Atvyko Vrangelis. Aš laišku prašiau jo pagalbos. Jis laišku, parašytu savo ranka, pranešė, kad kai bus galimybė, padės. Jo nuomone, Rusijoje religinės priespaudos nebus, visi naudosis pilna religine laisve.

— Kodėl kreipėtės į pralaimėjusį baltagvardietį Vrangelį?

— Mane domino antibolševikinio generolo nuomonė apie padėtį Rusijoje. Todėl ir kreipiausi. Nesitikėjo kontrevoliucijos pralaimėjimo ir neturėjo tvirtos nuomonės apie įvyksiančią proletarinę revoliuciją.

— Jūsų dienoraštyje yra projektas dėl apaštalavimo Rusijoje. Jis buvo apsvaistytas Vatikane, jam pritarė. Koks to projekto tikslas, kodėl jį parašėte?

(Bus daugiau)

KARD. V. SLADKEVIČIUS ROMOJE

Kardinolas Vincentas Sladkevičius Romoje išbuvo dvi savaites, su popiežium matėsi vieną kartą, su valstybės sekretoriumi kardinolu Casaroli du kartus.

Drauge su vysk. Michelevičiumi laikė mišias Romos lietuviams arkivysk. J. Matulaičio mirties metinių proga ir susitiko su Romoje gyvenančiais lietuviams kunigais.

Negalėdamas dalyvauti Vilniaus katedros atšventinimo apeigose, laikė mišias, kurios buvo transliuojamos per Vatikano radiją į Lietuvą. Drauge koncertavo arkivysk. A. Bačkis, vysk. V. Michelevičius, vysk. A. Deksnys, prel. V. Mincevičius, prel. A. Bartkus ir kun. P. Čemėška.

Kardinolas, apibūdindamas bendrą padėtį Lietuvoje, teigė, kad "vyksta stebuklai. Antireliginė propaganda nyksta, kaip ir tikinčiųjų persekiojimas. Tikinčiųjų skaičius didėja, didėja vedybų ir krikštynų skaičius bažnyčiose, kunigai yra net kviečiami į mokyklas dėstyti tikėjimą tiesas. Valdžios darbuotojai jau gali be baimės viešai pasakyti, kad jie yra tikintys.

Vilniaus katedroje vasario 16-tą buvo trejos mišios nepriklausomybės šventei paminėti. Jos buvo 8, 10 ir 12:30 v. popiet — iškilmingos, suma.

Kard. V. Sladkevičius mišias aukojo Kauno bazilikoje. (Iš Liet. Informacijos Centro biuletenio)

VALDAS C. DUOBA, Iletuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose/86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Marlo Teixeira, Jr. Iaidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoj vietoj — OHLERT-RUGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriūšio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies Iletuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, finansų patarėjas, dirba su Shearson Lehman Hutton, 14 Wall St., 9th Fl., New York, N.Y., 10005. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, Govt. Bills, fondus, commodities, auksą, sidabrą, gyvybės apdraudimą, annuities, atidaryti IRA planus ir banko sertifikatus. Suinteretuoti skambinkite 212 306 - 0683 arba 800 221 - 5734.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM. 90.5 Worcester, MA. Treč. 8 - 9 PM. Penkt. 7:30 - 8:30 PM. Eduardas Mellus, Jr. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. T. 617 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9-10 val. ryto WNWK 106.9 FM. Romas Kezys 217 - 25 54th Ave. Bayside, N.Y. 11364, Tel. 718 - 229 - 9134 arba 718 - 428 - 4552.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtadieniais nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Pirmad. 6 - 7 val. vak. iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr. Watchung, N.J. 07060. Tel 201 753 - 5636.

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00-10:00 val. ryto iš WCAV-FM bam 98.0. Vedėjas Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. T. 617-586-7209.

LITHUANIAN COOKERY

In English, 316 pages, price 10 dol.

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugams amerikietėm. Knyga su plastikiniu apłanku. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 10 dol. Persiuntimas ir Postage 1 dol.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, valstija, Zip .....

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI Į VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE SV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3130

TAI MŪSU VIENINTĖLE VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS JONAS
1933 + 1976

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIŲNĖS Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKAS The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360
Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341
Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCIJE KOMISIJA

Kai Lietuva verda

Amerikoje leidžiamų laikraščių redakcijas ir pavienius žmones pasiekė pluoštas okupuotoje Lietuvoje išleistų laikraščių, kur aprašyta, kaip Lietuvoje buvo paminėta Vasario 16-toji. Kokie didelį įvykią vėl iš naujo palietė visą kraštą ir uždegė žmonių širdis, nauja viltis įsiliepsnojo.

Reuterio žinių agentūra pranešė, kad Kauno gatvėse siūbavo 200,000 žmonių minia su lietuviškom vėliavom, plakatais, vainikais. Niekada tauta nepergveno tokio entuziazmo, tokios vienybės ir didelio laisvės troškimo.

Niekas negalį pasakyti, kas bus rytoj, bet aišku, kad nebebus taip, kaip buvo. Prasi-veržimas yra didelis, lyg kokio gaivališko ugniakalnio. Jo sustabdyti nebus galima. Gali okupantas imtis represijų, vėl įkalinti žmones, bet tada represijos duos dar didesnę jėgą priešintis ir siekti savo tikslo — laisvės. Kai aukojamasi ir mirštama dėl laisvės, laisvė išlieka gyva, nenūždyta. Yra tik laiko klausimas, kada ji prasivers.

Kai buvo vėl atidengta Laisvės statula buvusiam Karo muziejau sodelyje, kardinolas Vincentas Sladkevičius ją pašventino ir pasakė kalbą, kuri visus sujungia, į vieną didelę jėgą. Tai buvo patriotinė kalba, išreiškusi visos tautos troškimą.

Ir ką tai reiškia?

Dar prieš metus buvo tramdomi visi, kurie Vasario 16-tos proga mėgino demonstruoti. Dar prieš metus buvo visokiais būdais niekinamas tikintysis Lietuvoje. Jei būtų kunigas viešai pašventinęs tokį paminklą, tai tiesiog žemė drebėtų nuo propagandos klyksmo. Dabar — šventino kardinolas, kardinolas ir kalbėjo į tautą. Metai iš metų persekiojama religija da-

bar virto jėga, kuri šaukia visus vienybėn ir žadina laisvės viltis. Katalikų Bažnyčios vadų žodis pasidarė ir visos tautos žodis. Taip, niekinama, puolama Bažnyčia pasidarė drąsi žmogaus pilietinių teisių ir visos tautos laisvių gynėja. Ir kas galėjo tikėti, kad taip bus? O taip yra!

Ir gerai, kad taip yra, kad yra tokia viena jėga, kuri nesibijoja vargo, kančių, represijų ir kuri dabar drąsiai prabilo.

Šioje vietoje būtina prisiminti *Liet. Kat. Bažnyčios Kroniką*, kuri kaip tik pasirodė per šv. Juozapą, kovo mėnesio 19 d., 1972 metais. Surašydama Lietuvos tikinčiojo vargus, skelbdama juos pasauliui, *Kronika* atliko tą didį tautos vienijimo vaidmenį, išugdė pasipriešinimą išsilaikyti ir nevergauti. Jei šiandien Katalikų Bažnyčia Lietuvoje yra tokia kovinga, tokia tvirta, tai *Kronikos* ir jos redaktorių vaisius. *Kronika*, aprašydama tik faktus kaip ten buvo pažeidžiamas tikintysis žmogus, išugdė nepaprastą pasipriešinimą, nes veiksmas lygus atveiksmiui.

Bažnyčios vaidmenį rėmė ir liberaliniai sluoksniai, kurie troško laisvės tautai. Jų sąžinė neleido tylom praeiti pro bažnyčią. Ir jie lankė jas, aukojė, kad būtų dar didesnė pasipriešinimo jėga.

Amerikos žurnalistai rašo, kaip yra blogai Sovietų Sąjungoje. Žmogus, metai iš metų gyvenamas tokioje valstybėje, prarado atsakomybės jausmą, prarado norą dirbti, kurti, statyti, laisvai kvėpuoti. Kaip rašo mokyti vyrai, išanalizavę sovietinį gyvenimą, Sovietų Sąjunga neišvengs subyrėjimo. Gorbachio persitvarkymas yra pasivėlavęs bent kokia dvidešimt ar net daugiau metų.

Mums lietuviams džiugu, kad iš to košmaro lietuvių tauta išei-

(Vilnius, 1989 vasario 9, LIC) Penki Europos Parlamento deputatai dvi dienas viešėjo Lietuvoje.

Europos Parlamento Pabaltijo intergrupės (Baltic Intergroup) nariai vasario 6 - 7 susitiko su Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos deputatais, Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio seimo tarybos nariais, Lietuvos Katalikų bažnyčios atstovais ir su kitų nevaldinių grupių atstovais, kaip Lietuvos Laisvės lyga, Lietuvos Helsinkio grupė bei Lietuvos

na nepalaužta, užsidedusi dirbti, siekti, laimėti. Su kokia pakilia nuotaika tauta sprendžia ekonomines problemas, kaip nori sukurti davo ekonomiją, atstatyti kraštą, kurį taip nualino svetimieji. Kai Rusijos žmogus į padėti žiūri ranka numodamas, nesirūpindamas niekuo, lietuvis, priešingai, vėl kaupia jėgas, kad išgelbėtų savo tūk, savo valstybę. Tai ir liudija, kad tauta surado save, kad ji sveika ir tvirtai eina savo tikslą.

Mes iševijoms lietuviams, esame pagauti tų didelių įvykių. Tik neatsilikime nuo jų, padėkim, kad žingsnis po žingsnio būtų einama prie to paties tikslo.

Dideli įvykiai buvo Vasario 16-tos dienos ribose. Pro džiaugsmo ašaras ima šviesti nauji patekančios saulės spinduliai. Ir tegu Dangaus palaima lydi šias tautos pastangas!

Lietuvių delegacija vasario 9 lankėsi pas N.Y. miesto burmistrą ir iš jo gavo proklamaciją vasario 16 šventės proga. Iš k. iš Lietuvos Arūnas Degutis, Sąjūdžio atstovas, miesto tarybos narys Walter Ward, miesto burmistras Edward Koch, New Yorko Alto pirmininkas Petras Ažuolas ir Alfonsas Marcelynas. Nuotr. L. Tamošaičio

EUROPOS PARLAMENTARAI BAIGĖ KONTRAVERSINĮ APSILANKYMĄ OKUPUOTOJE LIETUVOJE

Demokratų partija. Pastarosios grupės buvo priešingos Europos parlamentarų palydovui Algiiui Klimaičiui ir delegacijos numatytiems susitikimams su sovietinės valdžios atstovais.

Europos parlamento Pabaltijo intergrupė buvo įsteigta pernai gegužės mėnesį kaip neoficiali grupė besirūpinanti Pabaltijo reikalais. Jai priklauso įvairių politinių partijų deputatai Europos parlamente, todėl ir vadinama intergrupe.

Pabaltijo intergrupės nariai Dr. Hans Joachim Seeler (Vakarų Vokietija), Elise Boot (Olandija), Gustavo Selva (Italija), Phillip Malaud (Prancūzija) ir Jacob von Uexkell (Didžioji Britanija) atvyko į Minsko aerodromą vasario 5 d. vakare. Iš ten jie keliavo į Vilnių.

Į mitingą deputatai neatvyko

Vasario 6 d. 13 val. įvyko Lietuvos Laisvės lygos šaukiamas mitingas Gedimino aikštėje, kuriame dalyvavo ir Lietuvos Demokratų partija bei Lietuvos Tautinė jaunimo sąjunga. Mitingo tikslas buvo parodyti Lietuvoje besilankantiems deputatams, kad lietuvių tauta pageidauja pilnos nepriklausomybės. Demon-

strantai laikė plakatus su užrašais įvairiomis Europos kalbomis, pvz. "Red Army, go home!"

Vienas šaltinis teigė, kad į Gedimino aikštę suplaukė tarp 15,000 ir 20,000; kitas sakė, kad buvo tarp 5,000 ir 7,000. Mitingui vadovavo Lietuvos Laisvės lygos narys Andrius Tučkus. Maždaug 40 minučių trukusiam mitingui kalbėjo Antanas Terleckas, Vytautas Štusauskas, kun. Robertas Grigas ir Petras Gražulis.

Algis Klimaitis su Justu Peleckiu

Kritiškai pasisakyta dėl Europos parlamentarų "propaguojamo migloto suvereniteto" ir dėl Sąjūdžio sprendimo įteikti įgaliojimus Algiiui Klimaičiui. Mitingo metu perskaitytas kreipimasis į Europos parlamentą ir Jungtines Tautas, prašant jų imtis žygių, kad Raudonoji Armija būtų išvesta iš Lietuvos. Į Gedimino aikštę kviečiami parlamentarai neatvyko, tačiau Algis Klimaitis trumpam pasirodė su Justu Peleckiu.

Reikalauja pasimatymo su vadovu

Tą pačią dieną įvyko antras pi-

ketas 14:30 val. prie Vilniaus kurijos, kur Europos parlamentarai buvo nuvykę susitikti su vyskupu J. Steponavičium. Susirinko maždaug 500 piketuojančių, kurie laikė plakatus vokiečių, anglų bei prancūzų kalbomis. Minia apsupo į kuriją einantį Klimaitį ir pradėjo jam statyti klausimus bei reikalauti pasimatymo su Intergrupės vadovu Hans Joachim Seeler.

Klimaitis atsakinėjo į keliamus klausimus, o Seeler vėliau išėjo ir prabilo į minią. Pasak ten buvusio Sąjūdžio tarybos nario Mečio Laurinkaus, pokalbis buvęs gan dramatiškas, ir gale valandą užtrukusio dialogo visi taikiai išsiskirstė.

Anot Antano Terlecko, Seeler miniai pareiškė, kad Europos Parlamentas niekad nepripažino ir nepripažins Lietuvos aneksijos. Minia sutiko tą pareiškimą plovimais. Tačiau, kai jis pasakė, kad tiktai "žingsnis po žingsnio" galima eiti į nepriklausomybę, žmonės rėkė, švilpė.

Lietuviai turi teisę kreiptis į parlamentą

Po Seeler pasisakymo, Terleckas kreipėsi į jį ir į minią. Klausė kodėl Lietuvai siūloma eiti žingsnis po žingsnio į nepriklausomybę, kai Afganistano atveju buvo reikalaujama išvesti sovietų kariuomenę? Terleckas priminė Intergrupės vadovui kiek partizanų žuvo kovodami už Lietuvos laisvę ir teigė, kad lietuviai turi moralinę teisę kreiptis į Europos Parlamentą, kad jį gintų Lietuvos nepriklausomybę, o ne jos "amžiną vergiją sovietų imperijoje."

Seeler į tai atsakė, kad Terleckas ir jo šalininkai nori demokratizuoti imperiją, o pasaulio istorija dar nežino demokratiškos imperijos.

Pasak sąjūdiečio, Laurinkaus, po piketo prie kurijos, Seeler ir kiti Europos parlamento deputatai pareiškė, kad jiems dabar aišku, kokios lietuvių nuotaikos, kokia sudėtinga jų padėtis ir už tai jie džiaugiasi galėję atvykti į Lietuvą.

Sąjūdžio taryba pasisakė už nepriklausomybę (nukelta į 4 psl.)

Metas 1. Sausis 1989 m. Num. 1.

VARPAS

literatūros, politikos ir mokslo mėnesinis laikraštis.

100 METŲ SUKAKTIS

KELKITE! KELKITE! 6

PAULIUS JURKUS

Aušra ir Varpas

Varpas buvo ilgiausiai išsilaikęs žurnalas anais spaudos draudimo laikais. Jis buvo tartum aukštesnė Aušros pakopa. Gi varpininkai pasidarė nauja kovotojų pamaina, kuri rūpinosi tautos ateitimi ir jos gerove.

Aušros kelti principai — tautos savarankiškumo, demokratizmo, piliečių laisvių — dar nebuvo gavę aiškių, visiem suprantamų formų. Varpas gi išskėlė tuos principus, išryškino juos ir, svarbiausia, atrėmė į konkrečius, gyvenimiškus pagrindus, susiedamas tautinės kultūros klausimus su ekonominiais klausimais.

Aušra atsargiai pasisakydavo dėl santykių su Rusijos valdžia, o Varpas stovėjo griežton opozicijon rusų politikai Lietuvoje, drąsiai kėlė skriaudas, smerkė prie-

spaudos ir rusinimo politiką.

Aušra buvo jaunatviškas entuziazmas, gi Varpas subrendusio vyro žodis ir veiksmas. Aušra skambėjo lyg kokia rytmetinė daina, gi Varpas jau kėlėsi rimtam ir sunkiam darbui.

Aušroje šeimininkavo tai vienas, tai kitas, joje nebuvo didesnės talkos. Varpas gi buvo kolektyvinės talkos pastangų vaisius. Pradžioje Varpas daugiausia rėmėsi Varšuvos lietuvių draugija Lietuva, bet ten studentų skaičius mažėjo, gi Maskvoje lietuvių studentų skaičius didėjo. Taip maskviečiai studentai perėmė Varpą administravimo reikalus.

Šauklami varpininkų suvažiavimai

Aušra į kolektyvą nesubūrė nei savo bendradarbių, nei leidėjų. Priešingai buvo Varpe.

Varpo talkininkai pasidarė varpininkų draugija, kuri kasmet šaukdavo savo suvažiavimus. Tuose suvažiavimuose buvo aptariamai Varpo reikalai ir išrenkamas centro komitetas. Taip buvo išjudinta ir į darbą įtraukta gana daug žmonių. Jie įsitraukė į plačią visuomeninę veiklą, vėliau, nepriklausomą Lietuvą statant, jie pasidarė valstybininkai, didieji organizatoriai.

Veiklus varpininkas Kazys Grinius priskaičiuoja 24 asmenis kurie buvo labiausiai Varpui atsidavę. Tie asmenys buvo: V. Kudirka, St. Matulaitis, P. Višinskis, F. Bortkevičienė, J. Bagdonas, Pr. Mašiotas, J. Jablonskis, P. Matulaitis, K. Grinius, M. Zauniūtė, Jz. Kaukas, M. Lozoraitis, J. Lapinas, J. Vileišis, J. Žemaitė, G. Petkevičaitė, G. Landsbergis-Žemkalnis.

Jie buvo ilgamečiai prityrę darbuotojai. Daugelis išsilaikė nenukrypę nuo Varpo linijos. Tai buvo to meto didelė intelektualinė ir visuomeninė jėga.

Vyriausias varpininkų organas buvo metiniai jų suvažiavimai. Pirmas toks suvažiavimas įvyko Marijampolėje 1888 birželio 29, dar prieš Varpo pasirodymą. Suvažiavimuose dalyvavo Varšuvos studentai, prisijungė ir Maskvos studentai, ir vietinės pajėgos. Suvažiavimas tęsdavosi tik vieną

dieną, 5 - 6 valandas. Dalyvavo nuo 5 - 6 iki 40 - 50 žmonių.

Vėliau sumenkus Varšuvos lietuvių draugijai Lietuva, dominavo tik Maskvos studentai. Tokie suvažiavimai vyko kasmet nuo 1888 iki 1905 metų, išskyrus 1898 m. Iš viso suvažiavimų buvo 18 įvairiose Lietuvos vietose. Iki 1893 metų jie vyko Užnemunėje, paskui Mintaujoje, Jono Jablonskio bute. Tada Jonas Jablonskis buvo gimnazijos mokytojas Mintaujoje. Vyko suvažiavimai ir Vilniuje. Jų tikslas buvo išrinkti vyriausią komitetą.

Buvo renkamos ir kontrolės komisijos pvz. Mintaujoje buvo išrinktas J. Jablonskis, A. Kriškčiukaitis, Pr. Mašiotas. Mažonoje Lietuvoje susidarė vietos komitetas, kurs prižiūrėjo Varpo turą ir kasą. Tame komitete buvo Dovas Zaunius, vyresnysis, Morta Zauniūtė, uoliai talkinusi lietuviškiems reikalams, buvusi leidinių administratorė, ir Juozas Bagdonas, pasitraukęs iš Didžiosios Lietuvos. Jis parengdavo metinius pranešimus apie Varpo ekonominę padėtį, kiek išleista, kiek gauta pajamų.

Kuopelių veikla

Devyniolikto amžiaus gale tautinis atgimimas jau buvo apėmęs plačias mases, daug kur kūrėsi jaunimo kuopelės ir pasi-

vadino įvairiais vardais. Kuopelės platino draudžiamą spaudą, rūpinosi žmonių lietuvišku švietimu, blaivybe, rinko tautosaką. Ypač madoje buvo tautosakos rinkimas. Į šį darbą įsitraukė beveik kiekvienas moksleivis.

Tokia garsi kuopelė buvo Marijampolėje, pasivadinusį Sietyno vardu. Ji daug talkino Varpui. Kuopelės steigėsi ir už Lietuvos. Tokia kuopelė buvo įsikūrusi Mintaujoje. Varpui talkino ir drąstis knygnešiai, spaudos platintojai.

Tokiū būdu varpininkų organizacija ir jaunimo kuopelės buvo apėmusios beveik visą Lietuvą. Tai buvo didelė jėga, veikusi tautą konstruktyviai, ją formavusi. Kai patekdavo Varpui numeris pas kuopelės narius, ji skaitydavo visi iš eilės, leido iš rankų į rankas. Buvo aptariamai Varpą keliami klausimai. Toks kolektyvinis būdas ir išlaikė Varpą 17 metų gyvą. Jis pradėjo eiti 1889 sausio mėn., sustojo 1906 kovo mėn.

Pasitaikę sunkumai

Keleri 19 amžiaus paskutinieji metai buvo ypatingai sunkūs. Teko įtempti visas jėgas, kad galėtų išsilaikyti. 1897 - 1899 Marijampolės žandarų vir šininkas Vonsiackis sudarė didelę politinę bylą Užnemunės lietuviams už priklausymą slap tai

Sietyno draugijai. Nukentėjo 35 asmenys. Dalis buvo ištremti į Rusijos gilumą trim metams. Taip buvo išblaškytas varpininkų komitetas, iš jo Lietuvoje liko tik vienas Kazys Grinius.

Buvo ir kitas didelis smūgis. 1899 lapkričio 16 mirė Vincas Kudirka, Varpo didžioji siela. Jo netekimas buvo neapsakomas nuostolis lietuviškai spaudai, varpininkų veiklai.

Išsigandus žandarų veiklos, sumažėjo ir platintojų eilės. Varpas pakibo ant siūlo.

Nubastųjų tarpe buvo ir Juozas Bagdonas. Jis buvo tremiamas į Viatką, bet jis ėmė ir pabėgo slapta į Mažąją Lietuvą ir jau 1899 pavasarį ėmė tvarkyti Ūkininko ir Varpo redakcinius reikalus.

Kasa buvo tuščia. Spaustuvininkai nenorėjo kreditan spausdinti, reikalavo sumokėti skolą, kurios buvo apie 1000 markių, apie 400 rublių. Tai nebuvo didelis pinigais, bet tuo metu ir jo trūko. Padėtį išgelbėjo Vilniaus jaunąs advokatas Jonas Vileišis. Jis K. Griniui atvežė kelias knygeles ir pasiūlė jas perleisti per Ūkininką ir paskui atskirai išspausdinti. Tų knygelių autorius buvo jo brolis inž. Petras Vileišis. Išleidimui davė 100 rublių avanso. Taip buvo reikalai vėl išjudinti.

(Bus daugiau)

SAULĖ DAR NEŠVIEČIA DANGUJE

Gen. konsulo Aniceto Simučio žodis Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklyne vasario 19 d.

Kaip po audros ir tamsiausios nakties pasirodo pragiedruliai, taip ir tautų gyvenime sunkiuose laikotarpiuose atsiranda ir šviesesnių dienų.

123-jis metus kentėjusiai caristinės Rusijos okupaciją lietuvių tautai 1918 metais atėjo saulėtų laisvės dienų periodas. Mūsų nelaimėi jį pakeitė tamsiausia naktis lietuvių tautos istorijoje.

Prieš 48-ris metus sovietinis okupantas ne tik sugriovė ne-

priklausomą Lietuvos valstybę, bet užsimojo sunaikinti ir pačią tautą. Buvo pradėta nuo pagrindinių krikščioniškosios valstybės ramščių naikinimo. Iš katalikų ir visų kitų religinių bendruomenių buvo atimti maldos namai, paverčiant juos okupantų valstybės nuosavybe. Bažnyčios begalėjo veikti tik iš okupantų malonės. To pasekoje nemaža jų buvo išniekintos, paverčiant sandėliais, garažais, antireliginiais muziejais, o geriausiai atve-

ju — paveikslų galerijomis. Daugelis kunigų ir net vyskupų atsidūrė kalėjimuose arba tremtyje. Uždraudžiamas kryžių ir Lietuvos valstybės simbolių, kaip trispalvės, vyčio ir Gedimino stulpų viešas eksponavimas. Uždraudžiamas Lietuvos istorijos ir religijos mokymas ne tik mokyklose, bet ir bažnyčiose ir už jos ribų. Tokioj santvarkoj turėjo Lietuvoj susidaryti masė paklusniausių žmonių be istorijos, be religijos, be sąžinės, be valios ir be iniciatyvos.

Tokioj tamsiausioj naktyj ir vėl pasirodė reikšmingi pragiedruliai viršum Lietuvos padangės.

Lietuvių tauta gauna pirmąjį kardinolą savo moderniuoju laikų istorijoje. Aplinkybių verčiamas, okupantas nuima dalį draudimų nuo Bažnyčios ir okupuotos Lietuvos valstybės simbolių viešo naudojimo. Gražina katedrą Vilniuje ir net leidžia pamaldų transliavimą per televiziją.

Tačia proga Lietuvos kardinolas Sladkevičius viešai pareiškia, kad jis vienijasi su visa tauta, po 40 metų dvasinės tremties atgavusią šią brangią šventovę, kuri yra lietuviškosios krikščionybės lopšys.

Akyvaizdoje varžtų atleidimo sukaustytai Bažnyčiai katedros grąžinimo išklmėse Vilniuje vyskupas Julijonas Steponavičius išsireiškė: "Tai tik pirmieji lietaus lašai. Saulė dar nešviečia danguje".

Mes meldžiame Viešpatį, kad pilnutinė laisvės saulė greičiau nušviestų Lietuvai, o su tuo ir Lietuvos Katalikų Bažnyčiai.

Dėkoju parapijos klebonui kun. Jonui Pakalniškiui, J. E. vyskupui Baltakui ir kunigams už šias iškilmingas pamaldas Lietuvos nepriklausomybės intencija.

Vasario 16-osios priėmimui rengti talkos komitetas su šeiminkais. Iš k. Aleksandras Vakselis, Eglė Dudėnienė, Malvina Klivėckienė, Aldona Keplalaitė, Virgilija Remezienė, gen. konsulas Anicetas Simutis su poniu, kun. Vytautas Palubinskas, Paulius Jurkus; antroje eilėje: Tadas Klimas, Juozas Giedraitis, Vytautas Alksninis. Trūksta Audros Misiūnienės. Nuotr. L. Tamošaičio

EUROPOS PARLAMENTARAI BAIGĖ APSILANKYMĄ

(atkelta iš 3 psl.)

Vasario 6 d. parlamentariai susitiko ir su Sąjūdžio seimo tarybos nariais menininkų rūmuose. Parlamentariai buvo informuojami apie Sąjūdžio tikslus, ryšius su Europa, būsimus rinkimus Sovietų Sąjungoje. Susitikimo metu buvo priimtas bendras komunikatas ir įteiktas Sąjūdžio Kauno tarybos paruoštas ir 14-cos Seimo tarybos narių pasiūlytas kreipimasis į Europos Parlamentą, kuriame pasakyta už Lietuvos nepriklausomybę.

Aiškina, kad Klimaitis neturi tautos pasitikėjimo

Vasario 7d. rytą Parlamento deputatai susitiko su neformalių grupių atstovais prie Draugystės viešbučio. Maždaug 20 minučių trukusiam pasimatyme dalyvavo Lygos atstovas Antanas Terleckas, Lietuvos Helsinkio grupės atstovas Viktoras Petkus ir Lietuvos Politinių kalinių gelbėjimo komiteto atstovas Povilas Pečeliūnas. Petkus parlamentarams aiškino, kad Klimaitis neturi lietuvių tautos pasitikėjimo. Susitikimo metu vyko piketas prie Draugystės viešbučio.

Pikietuotojai reikalauja nepriklausomybės

Nepatenkinti, kad susitiko su Aukščiausią Taryba

Pasibaigus parlamentarių apsilankymui Aukščiausiojoje Taryboje deputatai dar kartą susitiko su neformalių grupių atstovais. Buvo atstovaujamos ne tik trys anksčiau minėtos organizacijos, bet taipogi ir Lietuvos Tautinė jaunimo sąjunga bei Lietuvos Demokratų partija. Pokalbio metu nevaldinių organizacijų atstovai išreiškė nepasitenkinimą, kad Europos deputatai tiki kėsni susitikti su sovietinės valdžios atstovais ir tvirtino, kad tai pakenkia lietuvių tautos laisvės siekiams.

Parlamentarų vadas Seeler aiškino, kad jų apsilankymas buvo neoficialus.

Aiškinos spaudos konferencijoje

Vasario 7 dienos popietę įvyko parlamentarams su ruošta spaudos konferencija, Lietuvos viešbutyje. Seeler ten vėl pabrėžė, kad parlamentarių vizitas esąs neformalus ir kad jo grupė atvyko be jokių ypatingų Europos Parlamento įgaliojimų. Susitikime su LTSR Aukščiausiosios Tarybos nariais nebuvo pasirašyti jokie dokumentai, o tik pasikeista informacija.

Ar jie suprato ką matė?

Parlamentariai neatsakė aiškiai į jiems pateiktą klausimą ar buvo nustatytos gairės dėl susitarimų ateityje su Aukščiausiąja Taryba. Kalbėdamas apie atskirų tautų nepriklausomybę, socialdemokratų partijos atstovas Seeler teigė, kad Vakarų Europoje einama valstybių susiliejimo linkme. Pasak jo daug kas mano, kad atskirų tautų suverenitetas nesutrinkamas su federaciniais siekiais. Todėl, grupės kurios trukdytų susiliejimo procesui susilauktų neigiamos reakcijos iš Europos Parlamento ir galbūt iš Vakarų Europos valstybių.

Didžiosios Britanijos deputatas spaudos konferencijos metu pareiškė, kad svetimos armijos Lietuvos teritorijoje negali būti, o Prancūzijos deputatas išreiškė nuostabą valstiečių pasisakymais, jog nenori būti žemės šeiminkais; pasak jo, nėra pasaulyje tokio valstiečio, kuris nenorėtų žemės.

Po spaudos konferencijos Europos Parlamento delegacija išvyko į Rygą. Ji Latvijoje turėjo būti iki vasario 9 d. Nuo vasario 9 d. iki vasario 11 d. lankysis Estijoje. Kiekvienoje respublikoje numatyti pasimatymai su vyriausybės bei liaudies fronto atstovais. Vasario 12 grįžtama į Vakarų Europą. (LIC)

HIGH ON A HILLSIDE
OVERLOOKING JAMAICA BAY AND THE OCEAN
ANNOUNCING THE Grand Opening OF
HIGHLAND HOUSE
224 HIGHLAND BLVD
A Serene Park-Like Setting
Where Brooklyn Meets Queens
COME VIEW THIS
SUNDAY
FROM 11AM-4PM
SUPERBLY APPOINTED CO-OP APARTMENTS WITH UNUSUALLY LARGE LAYOUTS AT PRICES ALMOST TOO GOOD TO BELIEVE STARTING FROM **\$32,890**
MAINTENANCE AS LOW AS **\$206.64**
STUDIOS, 3, 3 1/2 & 4 1/2 (4 Rms & 2 Baths)
90% Financing
COMPARE THE ABUNDANT VALUE THAT CAN BE YOURS:
-CHARMING ELEV.BLDG WITH LAVISH LOBBY
-MOST UNITS WITH SEPARATE DINING AREAS
-SOME TOP FLOOR UNITS OVERLOOKING THE BAY
-SOME UNITS WITH GLASS BRICK & STEEL WINDOW ENCLOSED SUN RM
-LOADS OF CLOSET SPACE
-INDOOR PARKING AVAIL.
-EXCELLENT LOCATION CLOSE TO TRANSP. SCHOOLS, RECREATION AND ONLY 300 FT FR. INTERBORO PKWY
VISIT SALES OFFICE APT. 402
SUN, MON 11-4, TUE WED 4 / THURSDAY EVE. 6-9pm
DIRECTIONS FROM QUEENS: Use Interboro Pkwy, going West. Exit Cypress Ave. (Rt. 138) at stop - bear right at fork - roads to Highland Blvd. Local For Directions: **718 235-6958**
PROVENZ REALTY
718-376-9300
Offering by prospectus only

BALTIC TOURS

1989 M. KELIONĖS | LIETUVA

GEGUŽĖ

LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 9 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 1 Helsinkyje.
Kelloné Nr. 511 gegužės 11-24 **\$2,109** iš Bostono ir Niujorko **\$2,292** iš Čikagos

LIETUVA IR RUSIJA — 13 dienų: 7 d. Lietuvoje, 4 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade.
Kelloné Nr. 515 gegužės 15-27 **\$2,159** iš Bostono ir Niujorko **\$2,342** iš Čikagos

LIETUVA IR AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Vienoje.
Kelloné Nr. 525 gegužės 25-birželio 8 **\$2,299** iš Bostono ir Niujorko **\$2,482** iš Čikagos

BIRŽELIS

LIETUVA IR ŠVEICARIJA — 20 dienų: 15 d. Lietuvoje, 14 naktų Vilniuje, 2 Kaune, 1 Maskvoje, 1 Zuriče.
Kelloné Nr. 608 birželio 8-27 **\$2,599** iš Bostono ir Niujorko **\$2,782** iš Čikagos

LIETUVA IR AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Vienoje.
Kelloné Nr. 615 birželio 15-29 **\$2,399** iš Bostono ir Niujorko **\$2,582** iš Čikagos

BALTIJOS VALSTYBĖS, RUSIJA IR SUOMIJA — 17 dienų: 7 d. Lietuvoje, 5 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Taline, 2 Rygoje, 2 Leningrade, 1 Helsinkyje.
Kelloné Nr. 622 birželio 22-liepos 8 **\$2,699** iš Bostono ir Niujorko **\$2,882** iš Čikagos

LIETUVA, RUSIJA, ŠVEDIJA IR SUOMIJA — 18 dienų: 7 d. Lietuvoje, 6 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Stokholme, 1 Helsinkyje. **Kelloné laivu Baltijos jūra naktį iš Stokholmo į Helsinkį.**
Kelloné Nr. 627 birželio 27-liepos 13 **\$2,949** iš Bostono ir Niujorko **\$3,132** iš Čikagos

LIEPA

LIETUVA IR ŠVEICARIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 2 Zuriče.
Kelloné Nr. 713 liepos 13-27 **\$2,269** iš Bostono ir Niujorko **\$2,452** iš Čikagos

LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA — 15 dienų: 7 d. Lietuvoje, 5 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinkyje.
Kelloné Nr. 717 liepos 17-31 **\$2,459** iš Bostono ir Niujorko **\$2,642** iš Čikagos

RUGPJŪTIS

LIETUVA, ESTIJA IR SUOMIJA — 15 dienų: 9 d. Lietuvoje, 7 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 1 Taline (laivu iš Helsinkio) 2 Helsinkyje.
Kelloné Nr. 802 rugpjūčio 2-16 **\$2,389** iš Bostono ir Niujorko **\$2,572** iš Čikagos

LIETUVA, AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje, 3 Kaune, 2 Vienoje.
Kelloné Nr. 810 rugpjūčio 10-24 **\$2,399** iš Bostono ir Niujorko **\$2,582** iš Čikagos

LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA — 15 dienų: 7 d. Lietuvoje, 6 naktys Vilniuje, 2 Kaune, 2 Maskvoje, 2 Leningrade, 2 Helsinkyje.
Kelloné Nr. 814 rugpjūčio 14-28 **\$2,459** iš Bostono ir Niujorko **\$2,642** iš Čikagos

RUGSĖJIS

LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje.
Kelloné Nr. 914 rugsėjo 14-27 **\$2,209** iš Bostono ir Niujorko **\$2,392** iš Čikagos

LIETUVA — 10 d.: 7 dienos Lietuvoje, 8 naktys Vilniuje.
Kelloné Nr. 944 rugsėjo 14-23 **\$1,799** iš Bostono ir Niujorko **\$1,982** iš Čikagos

SPALIS

LIETUVA IR AUSTRIJA — 15 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 2 Vienoje.
Kelloné Nr. 105 spalio 5-19 **\$2,159** iš Bostono ir Niujorko **\$2,342** iš Čikagos

LAPKRITIS

LIETUVA IR SUOMIJA — 14 dienų: 10 d. Lietuvoje, 11 naktų Vilniuje, 1 Helsinkyje.
Kelloné Nr. 102 lapkričio 2-15 **\$1,699** iš Bostono ir Niujorko **\$1,882** iš Čikagos

GRUODIS

LIETUVA IR SUOMIJA — Naujų Metų kelionė, 21 diena: 15 d. Lietuvoje.
Kelloné Nr. 129 gruodžio 29-sausio 18 **\$1,949** iš Bostono ir Niujorko
Kelloné Nr. 129: 16 naktų Vilniuje, 1 Maskvoje, 2 Briuselyje.
Gruodžio 29-sausio 18 **\$1,949** iš Bostono ir Niujorko **\$2,132** iš Čikagos

BALTIC TOURS & ORBIS
PARODO VISĄ LIETUVOS IR LENKIJOS GROŽĮ

16 d. kelionė: 6 d. Lietuvoje 7 naktys Vilniuje, 4 Varšuvoje, 2 Krokovoje, 1 Zuriče.
Kelloné Nr. 519 gegužės 19-birželio 3 **\$2,059** iš Bostono ir Niujorko **\$2,242** iš Čikagos

Kelloné Nr. 616 birželio 16-liepos 1 **\$2,159** iš Bostono ir Niujorko **\$2,342** iš Čikagos

Kelloné Nr. 714 liepos 14-29 **\$2,159** iš Bostono ir Niujorko **\$2,342** iš Čikagos

Kelloné Nr. 811 rugpjūčio 25-rugsėjo 9 **\$2,159** iš Bostono ir Niujorko **\$2,342** iš Čikagos

Ekskursijos į Palangą ir Klaipėdą su pernaktiniais kiekvienai grupei!

Baltic Tours patarnauja sudarant jūsų artimesiems dokumentus viešnagai pas jus. Nuperkamos mašinos ir kitos dovanos užsienio valiutos parduotuvėse Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje.

Taip pat pradėdame naują paslaugą, statant paminklus jūsų mirusiems giminiams Lietuvoje.

Platesnei informacijai ir kelionių lankstinukams kreiptis:

BALTIC TOURS
77 Oak St., Suite 4
Newtown, MA 02164
Tel.: (617) 965-8080

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU

9727 SOUTH WESTERN AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60643
TEL. (312) 238-9787

1989 m. KELIONĖS | LIETUVA

	Chicago*	New York	
1. Balandžio 27 - Gegužės 15	Maskva 1, Vilnius 15, Maskva 1	2,150.00	2,100.00
2. Gegužės 15 - Gegužės 31	Maskva 1, Vilnius 11, Maskva 2	2,395.00	2,245.00
3. Birželio 12 - Liepos 01	Maskva 1, Vilnius 15, Leningradas 2	2,795.00	2,645.00
4. Birželio 14 - Liepos 01	Maskva 1, Kaunas 15, Maskva 0	2,595.00	2,445.00
(Lietuvių gydytojų ir medicinos profesionalų grupė)			
5. Birželio 26 - Liepos 12	Maskva 1, Vilnius 10, Leningradas 2, Helsinkis 2	2,595.00	2,445.00
6. Liepos 11 - Liepos 30	Maskva 2, Vilnius 15, Maskva 1	2,795.00	2,645.00
7. Liepos 24 - Rugpjūčio 09	Maskva 2, Vilnius 10, Leningradas 2, Maskva 1	2,695.00	2,545.00
8. Liepos 29 - Rugpjūčio 16	Maskva 1, Kaunas 15, Maskva 1	2,695.00	2,545.00
9. Rugpjūčio 01 - Rugpjūčio 16	Maskva 1, Vilnius 10, Leningradas 2, Maskva 1	2,595.00	2,445.00
10. Rugpjūčio 21 - Rugsėjo 06	Maskva 2, Vilnius 10, Ryga 2, Maskva 1	2,595.00	2,445.00
11. Rugsėjo 12 - Spalio 01	Maskva 2, Vilnius 15, Maskva 1	2,795.00	2,645.00
12. Spalio 03 - Spalio 16	Maskva 1, Vilnius 10, Maskva 1	1,895.00	1,850.00

KAINOS BUS PASKELBTOS VĖLIAU. Galimybė Lietuvoje aplankyti norimas vietas.

Registracijai ir informacijai skambinkite **1-312-238-9787**.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU, 9727 S. Western Ave., Chicago, IL 60643.

AMERICAN TRAVEL SERVICE BUREAU taip pat tvarko giminių ir draugų iškvietimo iš Lietuvos dokumentus ir parūpina lėktuvų rezervacijas atvykimui į Ameriką. Taip pat darome nuotraukas vizoms ir pasams.

AIDAI — vienas geriausių kultūros žurnalų išeivijoj
Ar juos prenumeruoti?

GEN. KONSULO PRIĖMIMAS VASARIO 16-OSIOS PROGA

Kaip ir pernai, taip ir šiemet Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo dieną, Vasario 16, surengtas priėmimas tame pačiame Intercontinental viešbutyje, Manhattane, New Yorko miesto centre. Priėmimą rengė Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis su tautos komitetu, kuriam pirmininkavo LB NY apygardos pirmininkas Vytautas Alksnis.

Priėmimas prasidėjo 6 v.v. ir tęsėsi iki 8 v.v. Įeinant į priėmimo salę tuoj svečius pasitiko tautiniai draubūziai pasiūšusios ponios, svečius atžymėjo svečių knygoje, nes visi iš anksto buvo suregistruoti, išskyrus kitų kraštų diplomatus.

Įėjus į priėmimo salę, prie durų stovėjo Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis ir LB NY apygardos pirmininkas Vytautas Alksnis. Jie su visais pasisveikino. Čia pat stovėjo ir fotografas Liudas Tamošaitis, nufotografavęs žymiuosius svečius.

Į priėmimą atsilankė apie šimtas svečių. Daug buvo jaunimo, profesionalų, kurie dirba Manhattane. Buvo lietuvių ir iš Lietuvos, iš tolimosios Australijos ir kitų kraštų. Įvairių kraštų konsulų, ambasadorių atsilankė apie 10. Šiemet atėjo jų daugiau, nes

Lietuva buvo išgarsinta pasaulio spaudoje. Svečių konsulų, ambasadorių nuotrauką įdėjome praeito Darbininko 3 puslapyje.

Salėje veikė valgių ir gėrimų barai, bufetai, kur galėjai gauti įvairiausių valgių. Tarnai dar vaikščiojo publikoje, nešiojo įvairias užkandas. Patarnavimas buvo tikrai rūpestingas ir puikus.

Kiek pasisveičius žodį tarė LB NY apygardos pirmininkas ir pakvietė kalbėti Lietuvos gen. konsulą Anicetą Simutį. Gen. konsulas pasveikino svečius diplomatus, atskirai paminėjo N. Y. konsulų draugijos pirmininką, kuris teikėsi atsilankyti į šį priėmimą. Kalbėjo ir apie įvykius Lietuvoje, apie nuotaikas, didelį tautinį atbudimą. Visa tai liudija, kad lietuvių tauta nori pilnos nepriklausomybės ir kad tie laikai greitai ateis.

Į priėmimą atsilankė afganistiečių bendruomenės Amerikoje pirmininkas Habib Mayer su vienu uniformuotu kariškiu. Svečias irgi pasakė kalbą, kalbėjo džiaugsmingai ir ugningai, nes prieš dieną iš Afganistano pasitraukė Sovietų Sąjungos kariuomenė. Sakė, kad tik savaičių klausimas, ir krašte bus

atstatyta demokratinė valdžia ir nepriklausomybė. Taip pat linkėjo, kad laisvė greitai ateitų ir į Lietuvą.

Didesnė svečių dalis aukėjo 50 dol., kad būtų surengtas šis puikus priėmimas. Tai tikrai apsimokėjo. Juk esame tiek ekonomiškai pajėgūs, kad galime surengti geriausius priėmimus įvairiomis progomis, o ši proga — Lietuvos nepriklausomybės šventė — juk yra mum pati didžiausia.

Tai ir buvo padaryta šiame gražiame viešbutyje. Turime skardentis, kad esame gyvi, kad tikrai rūpinamės Lietuvos laisve. Reikia ir kitais metais rengti tokių gražių priėmimų. Tai mūsų visų uždavinys. (p. j.)

SĖKMINGA KAZIUKO MUGĖ

New Yorko skautai ir skautės kovo 5 Kultūros Židinyje surengė tradicinę Kaziuko mugę. Ji prasidėjo 12 val. pamaldomis jaunimui. Skautai atliko visus mišnių skaitymus, atnešė aukas su gražia žodine palyda, paaiškinant, ką tai simbolizuoja. Mišias aukėjo mokyklos kapelionas Tėv. Antanas Prakapas, OFM. Jis pasakė jautrų, jaunimui pritaikytą pamokslą apie šv. Kazimierą, jo pamaldumą. Po mišnių, išsirikiaivus skautam, Alfonsas Samušis, vyr. skautininkas, pasakė sveikinimo kalbą ir perkirpo žalią kaspiną. Tuo buvo mugė atidaryta.

Mugė buvo gražiai ir skoningai sutvarkyta, atrodė lyg kokia dailės paroda. Vyko įvairios loterijos, lėlių teatras, baidyklų kambarys ir kitos jaunimui pritaikytos pramogos. Apatinėje salėje buvo įvairiausių tortų, pyragų. Veikė valgykla, kur galėjo svečiai pasivalgyti.

Žmonių atsilankė labai daug. Nemažai buvo svečių iš Lietuvos. Visi ilgai svečiavosi, kalbėjosi. Mugė pasibaigė apie 6 v.v. Atidarymui ir visai mugėi vadovavo Vida Jankauskienė.

A. a. Kunigundos Varienės šviesiam prisiminimui Marina ir Zigmas Raulinaičiai skiria 75 dol. auką Kultūros Židiniui ir 75 dol. auką Darbininkui.

Stasys Miknius, New London, CT, jau keletas metų gražiai palaiko mūsų spaudą. Šiais metais apmokėjo 4 Darbininko prenumeratas, Aidus, Bridges ir Varpelį, pridėdamas dar spaudos reikalams 25 dol. Spaudos palaikytojui nuoširdi padėka.

Ona Miklienė iš Plainview, N. Y. šiuo metu poilsiauja savo bute Singer Island, Fla., visai arti jūros. Kęstutis ir Ona Miklai nusipirko buvusį Marijos Slavinskienės butą daugiabučiuose namuose. Tame pačiame name gyvena ir dr. Marija ir Aleksandras Žemaičiai. Prieš Velykas ten vyksta ir Kęstutis Miklas ir į New Yorką grįžta Velykų šventėm.

Patersono Liet. vyčių 61 kuopa kovo 19 rengia bulvinių blynų pietus. Vieta — Šv. Kazimiero parapijos salė, 147 Montgomery Place. Laikas — 10 ir 12 val., po abiejų mišnių. Pietų kaina 4 dol., už kavą ir pyragus mokama atskirai. Visi kviečiami.

ELIZABETH, N.J.

Kleb. kun. Petras Žemeikis Lietuvių Religinei Šalpai paaukojo 1000 dol. Auka buvo įteikta per Lietuvos nepriklausomybės minėjimą vasario 19 d. parapijos salėje.

Lietuvos vyčių 52 kuopa išsirikino naują valdybą: pirmininkė Annie Mitchell Matalavich, vicepirm. Ann Baronas, protokolų sek. Frances Milewski, išdinininkė Mary Mackelis, kultūriniam ir socialiniam reikalams Ruth Brazinski, dvasios vadas — kun. Petras Žemeikis.

Šv. Vardo draugija kovo 18, šeštadienio vakare, prieš Palmių sekmadienį, 5:30 val. turės savo mišias, po jų — vakarienę parapijos salėje. Suaugusiems 7 dol., vaikams 3 dol. Svečias kalbėtojas bus kun. William Winston, buvęs episkopų kunigas, perėjęs į katalikų tikėjimą su šeima ir įšventintas į kunigus. Gi kovo 12, sekmadienį, ta pati šv. Vardo draugija globos Union apkrieties federacijos pamaldas, kurios bus 2:15 val. liet. bažnyčioje. Bus kalbamas rožančius, palaiminimas Švč. Sakramentui ir 3 v. parapijos salėje susirinkimas ir priešpiečiai.

Balys Gajauskas, vienas iš didžiausių disidentų Lietuvoje, iškėlė sovietiniuose kalėjimuose 35 metus, kovo 1 su žmona ir dukra atrasko į Ameriką. Trumpam buvo nusileidęs New Yorke, iš čia išskrido į Washingtoną, iš ten iškeliavo į Los Angeles, kur gyvena jo teta, jį pakvietusi į Ameriką.

VATIKANO DOVANA STACIATIKIAM

Vasario pradžioje Romoje lankėsi stačiatikių metropolitas Pitirim pranešė, kad Krikščionių vienybės sekretorijatas Vatikane padovanoto rusų stačiatikių Bažnyčiai popieriaus penkiasdešimt tūkstančių Šventojo Rašto knygų atspausdinimui.

Metropolitas pažymėjo, kad dar neseniai niekas nebūtų patikėjęs, kad Sovietų Sąjungoje galės būti platinamos Šventojo Rašto knygos, atspausdintos ant Vatikano padovanoto popieriaus.

Metropolito tvirtinimu, praėjusiais metais rusų stačiatikių Bažnyčia atspausdino šimtą tūkstančių Šventojo Rašto egzempliorių, kurie buvo išpirkti per tris mėnesius.

LYGIEČIO KRATA KAUNE

(New Yorkas, 1988 vasario 14. LIC) Saugumas atliko kraštą Lietuvos Laisvės Lygos nario bute pranešė trys nepriklausomi šaltiniai Lietuvių Informacijos Centru.

Pasak jų saugumo asmenys sausio 31 d. įsiveržė į Lietuvos Laisvės Lygos Kauno skyriaus sekretoriaus Arno Taujansko butą esanti 16-tos Divizijos Plente Nr. 14-2 Kaune, ir ten padarė kratą. Neva ieškota alkoholinių gėrimų. Nors kratai vykdyti buvo pateiktas orderis su prokuroro sankcija, nei vienas kratą vykdžiusių žmonių nepasirašė savo pavardžių, išskyrus Kvietkauską, kurio taip pat nebuvo orderyje įrašytas.

Taujanskui apskambinus draugus ir pranešus, kad pas jį daroma neteisėta kratą, jos vykdytojai kratą nutraukė. (LIC)

ATTENTION-HIRING! Government jobs — your area. Many immediate openings without waiting list or test. \$17,840 — \$69,486. Call 1-602 - 338 - 8885, ext. R. 6057.

DALIOS SAKAITĖS KONCERTAS

Dalios Sakaitės, pianistės, piano rečitalis įvyks kovo 13, pirmadienį, 7:30 v.v. Bargemusic salėje Brooklyne. Programoje J. S. Bach, Schubert-Liszt, Prokofiev, Schumann, S. Šimkaus, Čiurionio, Schulz-Evler kūriniai.

Pianistė Dalia Sakaitė muzikos studijas pradėjo Clevelande, būdama penkerių metų. Pradžioje dirbo su Gene Karso-

kiene, vėliau su Birute Smetoniene ir Andriumi Kuprevičium. Baigusi gimnaziją, išvyko į Vokietiją ir dvejus metus muziką studijavo Hamburgo aukštojoje muzikos mokykloje. Grįžusi į Ameriką, bakalauro laipsnį įsigijo Cincinnati muzikos konservatorijoje. Per paskutinius dešimt metų ji studijavo su a.a. R. Leventhal, kuris išgarsėjo romantinės muzikos atgaivimu Amerikoje. Šį koncertą ji ir skiria jo atminimui.

Ryšium su Vasario 16-tos švente esame gavę įvairių sveikinimų iš Lietuvos. Tie sveikinimo atvirukai yra nupiešti dailininkų, labai lietuviški ir patriotiški. Daugiausia panaudota Laisvės statulos piešinys. Atrodo lyg atvirukai būtų išleisti nepriklausomos Lietuvos laikais.

Redakcija prašo visus atsiminti, kad pirmadieniais ir antradieniais ji yra labai užimta, nes reikia atbaigti laikraščio paruošimą, ypač daug darbo yra antradieniais. Redakcija prašo antradieniais neskambinti į redakciją, jos nelankyti. Pirmadieniais reikia žinias atiduoti iki pietų. Skambinti tik labai svarbiu reikalu.

J. KAZICKAITĖS STRAIPSNIS WASHINGTON TIMES

Washington Times vasario 20 išspausdino Jūratis Kazickaitės įdomų ir motyvuotą straipsnį apie Lietuvą ir kitas Pabaltijo valstybes. Straipsnis pavadintas "Prologas į laisvę Lietuvoje".

Straipsnis remiasi naujausia medžiaga, jame rašoma, kad pirmą kartą buvo leista minėti Lietuvos nepriklausomybės šventę.

Pabaltijo įvykiai visus stebina, nes gyventojai reikalauja apsisprendimo, ekonominio savarankiškumo ir net atsiskyrimo nuo Sovietų Sąjungos. Lygiai stebina, kad sovietų Gorbačiovas toleruoja tuos įvykius.

J. Kazickaitė, kaip ir visi lietuviai amerikiečiai, didžiuojasi savo kilme. Ji rašo kad: "Mes, Pabaltijo imigrantai, neprarandame vilties, kad vieną dieną mūsų tėvynė vėl bus nepriklausoma." Amerikos prezidentai niekada nepripažino Lietuvos aneksijos. Dabar prezidentui Bushui susidaro proga iškelti Pabaltijo laisvės klausimą. Visi Pabaltijo reikalavimai turi teisinį ir moralinį pagrindą į laisvę ir nepriklausomybę sugrąžinimą.

Straipsnis parašytas su žurnalistiniu rimtumu, išspausdintas to laikraščio vedamųjų skyriuje.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

Licenzija V/O "VNESHPOSYLTORG"

Gerai žinoma firma, kuri nuo 1959 metų siuntė licenzijuotus siuntinius į TSRS ir kuri buvo pati didžiausia ir pirmaujanti firma JAV — atnaujina licenzijuotų siuntinių su apmokėtu muitų priėmimą į visus TSRS gyvenamuosius punktus, tame tarpe ir Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir kt. Firma turi 30-ties metų patyrimą darbe su licenzijuotais siuntiniais, o taip pat kvalifikuotą personalą, kuris visada pasiruošęs Jums patarnauti siunčiant siuntinius Jūsų artimiesiems.

Visi siuntiniai apdrausti. Gavėjas nieko nemoka. Klientų patogumui visi mūsų agentai turi didelį pasirinkimą aukštos kokybės prekių prielnamomis kainomis.

Dėl informacijos prašome kreiptis į mūsų pagrindinę kontorą arba į visus mūsų agentus

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

40 East 49th Street, New York, N.Y. 10017, TEL (212) 832 - 7550

AGENTAI:

BROOKLYN, N.Y. 11222
BROOKLYN, N.Y. 11235
BUFFALO, N.Y. 14212
CHICAGO, ILL. 60622
CHICAGO, ILL. 60629
CHICAGO, ILL. 60622

661 Manhattan Avenue
1667 Sheepshead Bay Road
70 Fillmore Avenue
2242 W. Chicago Avenue
2655 West 69th Street
1723 W. Chicago Avenue

Tel. (718) 389-6747
Tel. (718) 769-4023
Tel. (716) 895-0700
Tel. (312) 235-7788
Tel. (312) 436-7772
Tel. (312) 666-3985

CLEVELAND, OH, 44134
FORT WAYNE, IN. 46808
HAMTRACK, MI. 48212
HARTFORD, CT. 06106
INDIANAPOLIS, IN. 46227
IRVINGTON, N.J. 07111

6089 State Road
1807 Beineke Road
11415 Jos Campau Avenue
1839 Park Street
3216 St. Jude Drive
1082 Springfield Ave.

Tel. (216) 884-1738
(Tel. (219) 432-5402
Tel. (313) 365-6350
Tel. (203) 232 - 6600
Tel. (317) 787 - 0052
Tel. (201) 374-6446

LOS ANGELES, CA 90046
MIAMI BEACH, FL. 33139
MINNEAPOLIS, MN. 55418
NEWARK, N.J. 07106
NEW YORK, N.Y. 10009
PHILADELPHIA, PA. 19141
PHILADELPHIA, PA. 19115
PITTSBURGH, PA. 15203
ROCHESTER, N.Y. 14621
TRENTON, N.J. 08611

7706 Santa Monica Blvd.
1352 Washington Ave.
2422 Central Ave. N.E.
698 Sanford Avenue
122 First Avenue
4925 Old York Road
9550-B Bustleton Ave.
1307 E. Carson Street
681-683 Hudson Avenue
703 So. Broad Street

Tel. (213) 656 - 1962
Tel. (305) 532-7026
Tel. (612) 788 - 2545
Tel. (201) 373 - 8783
Tel. (215) 533-2906
Tel. (215) 455 - 9586
Tel. (215) 698-9190
Tel. (412) 481-2750
Tel. (716) 544 - 2151
Tel. (609) 393 - 9455

WORCESTER, MA. 01607
WHEATRIDGE, CO. 80033
YOUNGSTOWN, OH 44503

22 Carlstad Street
4330 Quay Street
309 West Federal St.

Tel. (508) 798 - 2868
Tel. (303) 422-4330
Tel. (216) 743 - 0440

Iš visur

— Iš Tautos Fondo tarybos Aleksandrui Dauniui dėl asmeniškų priežasčių pasitraukus, nauju tarybos pirmininku išrinktas Jurgis Valaitis. (E.)

— Philadelphijos LB apylinkės valdybos ruošiamas Varpo 100 metų ir Vinco Kudirkos 130 metų sukakčių minėjimas įvyks kovo 11, šeštadienį, 6:30 val. vak., Philadelphijos Lietuvių Kultūros Centre, 2715 E. Allegheny Ave. Literatūros istorikas dr. Vincas Maciūnas pateiks trumpą įvadą apie V. Kudirkos asmenį ir jo raštų įtaką į lietuvių tautos tautinį atgimimą. Philadelphijos LB Dramos būrelio darbuotojai skaitys ištraukas iš Varpo ir V. Kudirkos kūrybos, kurias atrinko ir paruošė sambūrio vadovė — režisierė Julija Dantienė. Pažymėtina, kad V. Kudirkos kūrybos minėjimas yra dalimi per visą kovo mėnesį Philadelphijoje vykstančio "American Poetry Week" festivalio. LB renginys yra reklamuojamas poezijos festivalio proga amerikiečių organizatorių specialiai išleistame leidinyje. Visuomenė yra kviečiama minėjime gausiai dalyvauti.

— Pasaulinės Pabaltiečių Santalkos posėdy gruodžio 17 New Yorko nutarta rugpjūčio 23 Berlyne surengti visų pabaltiečių masinį suvažiavimą — demonstraciją ryšium su Ribbentropo-Molotovo pakto 50 m. sukaktimi.

— Lietuvos vyčių organizacijos metinis šou šiemet įvyks rugpjūčio 3 - 6 Holiday Inn viešbučio patalpose, Countryside/LaGrange, Ill. Seimą globos Lietuvos vyčių 112 kuopa, Marquette Park, Chicago, ILL.

— Lietuvos vyčių organizacijos metinis šou šiemet įvyks rugpjūčio 3 - 6 Holiday Inn viešbučio patalpose, Countryside/LaGrange, Ill. Seimą globos Lietuvos vyčių 112 kuopa, Marquette Park, Chicago, ILL.

— Lietuvos vyčių organizacijos metinis šou šiemet įvyks rugpjūčio 3 - 6 Holiday Inn viešbučio patalpose, Countryside/LaGrange, Ill. Seimą globos Lietuvos vyčių 112 kuopa, Marquette Park, Chicago, ILL.

— Lietuvos vyčių organizacijos metinis šou šiemet įvyks rugpjūčio 3 - 6 Holiday Inn viešbučio patalpose, Countryside/LaGrange, Ill. Seimą globos Lietuvos vyčių 112 kuopa, Marquette Park, Chicago, ILL.

— Lietuvos vyčių organizacijos metinis šou šiemet įvyks rugpjūčio 3 - 6 Holiday Inn viešbučio patalpose, Countryside/LaGrange, Ill. Seimą globos Lietuvos vyčių 112 kuopa, Marquette Park, Chicago, ILL.

KELIONĖ Į GRAIKIJĄ IR TURKIJĄ

1989 gegužės mėn. 16 - 30 dienomis. Rengia **L a i š k a i l i e t u v i a m s.**

Organizatorius kun. J. Vaišnys.

Kaina asmeniui nuo New Yorko \$2267.00 - \$2347.00.

Skambinkite registruotis iki kovo mėn. 15 dienos. Dėl informacijų ir brošiūrų kreiptis pas: American Travel Service Bureau, 9727 South Western Avenue, Chicago, Illinois 60643. Tel.: (1-312) 238 - 9787.

LITHUANIA 700 YEARS

(IN ENGLISH, 458 PAGES)

Parašyta J. Puzino, A. Geručio, J. Jakšto, A. Budreckio ir St. Lozoraičio. Įvadas R. Sealey. Šešta laida, puošniai išleista Pulki dovana kitataučiam ir lietuviam, naudojančiam tik anglų kalbą. Platina: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuania 700 Years" už 18 dol. Persiuntimas - postage 1 dol.

Vardas, pavardė .....

Numeris, gatvė .....

Miestas, Valst. A. 710 .....

Nauji leidiniai, gaunami Darbininko administracijoje

Dr. J. K. Valiūno — *Serving Lithuania*, anglų kalba, įrišta į kietus viršelius, — 18 dol.

W. Wolkovich — *Lithuanian Fraternalism*, vyčių veikla per 75 metus, anglų kalba, — 10 dol.

J. Urbšio — *Atsiminimai*, — 7 dol.

G. Songino — *Vilniaus krašto legendos*, kietais viršeliais, — 8 dol.

J. Jankaus — *Tėvas Venancijus ir jo Matilda*, pasakojimai, — 12 dol.

K. Pabedinsko — *Nuo Plungės iki Maroko*, atsiminimai, — 10 dol.

B. Sruogos vertimas *Apsiautalas*, — 8 dol.

P. Petkevičius — *Paskutinis sudiev*, tėvynės ilgesio eilėraščiai — 5 dol.

A. Paškaus — *Krikščionis ir šiandiena* — 5 dol.

A. Paškaus — *Evoliucija ir krikščionybė* — 6 dol.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Spauda yra pats svarbiausias ginklas kovoje dėl Lietuvos laisvės. Paremk ją savo auka!

LITHUANIAN SASHES. Tai didžiulis albumas, išleistas Lietuvos Tautodailės Instituto Toronte. Pirmoje dalyje daugybė įvairiaspalvių juostų nuotraukų, o antrą dalyje — gaminių techninės instrukcijos. 316 psl. Veikalą paruošė Anastazija ir Antanas Tamošaičiai. Įrišta į ištaikingus viršelius. Geriausia dovana svarbiomis progomis. Kaina su persiuntimu tik 50 dol. Gaunama: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

INTERNATIONAL INDUSTRIES

International Industries
10401 South Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-0074

GREIČIAUSIAS IR PATIKIMIAUSIAS BŪDAS NORINTIEMS APRŪPINTI ARTIMUOSIUS LIETUVOJE

Jūsų artimieji tikrai apsidžiaugs gavę kvietimą atvykti į užsienio valiutos parduotuvę Vilniuje, Kaune ar Klaipėdoje ir, jiems patogiu laiku, be palydovo, už Jūsų nurodytą sumą apsipirkti; ar atsitiimti naują Volgą ar Žigulį.

Kreipkitės — atsisiųsime kainoraščius bei platesnę informaciją apie šį išimtinį patarnavimą.

GYDYTOJŲ DĖMESIUI

Gegužės 17 – 24 d.d. organizuojama medikų grupė į

VI Lietuvos gydytojų suvažiavimą

Grupė išvyksta "Lufthansos" lėktuvu iš Toronto. Užsakymai priimami iš visų Šiaurės Amerikos miestų. Svečiai bus apgyvendinami gydytojų šeimose Vilniuje. Grupę lydės chirurgas iš Vilniaus dr. Vytautas Našlėnas. Smulkesnių žinių teiraukitės

Audra Travel Corporation kelionių biure

Tel (416) 769-2500, Fax: (416) 763-6279, telex: 06-967812

2100 Bloor St. West, Toronto, Ont. Canada M6S 1M7

Organizuojama linksma užkietėjusių "sirgalių" ir nenuilstančių rėmėjų grupė į neeilines, nepakartojamas, intriguojančias

krepšininkų varžybas Lietuvoje

Susitinka: Šiaurės Amerikos lietuvių krepšinio rinktinė "Vėjas" su Kauno "Žalgiriu", Vilniaus "Statya", Panevėžio "Lietkabeliu", Klaipėdos "Neptūnu" ir Lietuvos jaunių rinktinė. Varžybos numatomos įvairiuose Lietuvos miestuose. Kviečiame visus į šią ilgai lauktą sporto šventę.

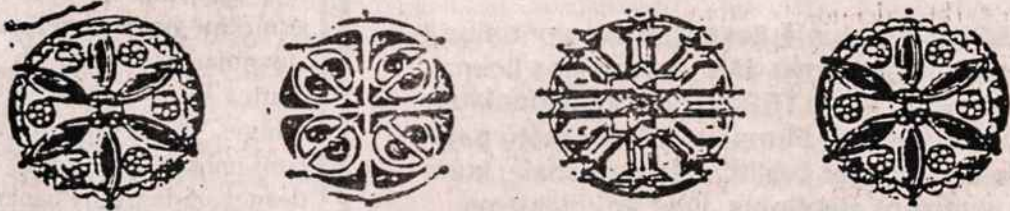
Grupė išvyksta "Air France" ir "Lufthansos" lėktuvais

liepos 5, grįžta liepos 23 Smulkesnių žinių teiraukitės

Audra Travel Corporation kelionių biure

Tel (416) 769-2500, Fax (416) 763-6279, telex 06-967812,

2100 Bloor St. West, Toronto, Ont. Canada M6S 1M7

EXPRESSWAY TOURS PATOGI KELIONĖ 12 NAKTŲ/13 DIENŲ 10 NAKTŲ LIETUVOJE – 1 NAKTIS MASKVOJE

419	04 gegužio	— 16 gegužio	\$2115.00
420	29 birželio	— 11 liepos	\$2215.00
421	13 liepos	— 25 liepos	\$2215.00
422	24 rugpjūčio	— 05 rugsėjo	\$2215.00
423	05 spalio	— 17 spalio	\$1965.00

JETWAY TOURS – APŽIŪRĖJIMO KELIONĖ 15 NAKTŲ/16 DIENŲ

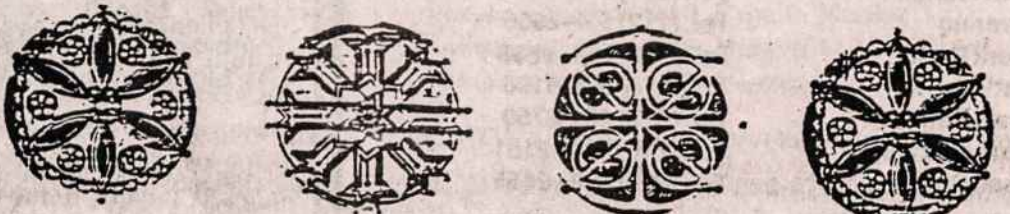
2 NAKTYS MASKVOJE – 10 NAKTŲ LIETUVOJE – 2 NAKTYS LENINGRADE

409	11 gegužio	— 26 gegužio	\$2480.00
410	08 birželio	— 23 birželio	\$2580.00
411	22 birželio	— 07 liepos	\$2580.00
412	10 rugpjūčio	— 25 rugpjūčio	\$2580.00

Šventės Europoje. Paklausk apie kitus galimus sustojimus Pasiruošk keliauti vienas. Klausk apie mūsų tinkamą tarnybą. Jei kalbi tik lietuviškai, skambink antradieniais tarp 5 - 7 v.v. ir kalbėk su Daiva Izbičkas. Jei nori visą Pabaltijį aplankyti, prisijunk prie Jokūbo Stuko trupės ir keliauk: į Vilnių, Kauną, Klaipėdą, Rygą, Talliną, Helsinkį, gegužės 13 - 29, 1989, \$2420.00.

Skambink 1-800 451 - 9511 ir gauk "ankstybo paukščio" nuolaidą.

Jei nori pakviesti draugus ar gimines aplankyti JAV, kreipkitės į mus!

UNION TOURS, INC. 79 Madison Avenue, New York, N.Y. 10016 / (212) 683-9500

NAUJAS PATARNAVIMAS NORINTIEMS PASVEIKINTI SAVO GIMINES AR DRAUGUS LIETUVOJE

ŽAIBO greitumu jūsų artimieji bus pasveikinti vardinių, jubiliejų, sukaktuvių, vestuvių, Valentino dienos, Vasario 16, Velykų ar bet kokia kita proga. Sveikinimai pristatomi į namus.

Kreipkitės — atsakysime į visus jūsų klausimus.

ŽAIBAS
10401 Roberts Road
Palos Hills, Illinois 60465
Telefonas: (312) 430-8090

G. T. INTERNATIONAL

G. T. International dėkoja visiems savo klientams, kurie įgalino šios įstaigos augimą ir patarnavimų plėtimą. Kviečiame visus su mumis keliauti 1989 metais

1989 EKSKURSIJŲ TVARKARAŠTIS

8901	Maskva 1 nkt., Vilnius 10 nkt., Viena 1 nkt., gegužės 12-25 d.	Iš Čikagos: \$2,267.00	Iš New Yorko: 2,157.00
8902	Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., Viena 3 nkt., birželio 15-30 d.	Iš Čikagos: \$2,496.00	Iš New Yorko: \$2,386.00
8903	Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., birželio 16-28 d.	Iš Čikagos: \$2,296.00	Iš New Yorko: \$2,186.00
8904	Maskva 1 nkt., Vilnius 7 nkt., Kaunas 3 nkt., Viena 3 nkt., liepos 13-28 d.	Iš Čikagos: \$2,496.00	Iš New Yorko: \$2,386.00
8905	Maskva 1 nkt., Vilnius 7 nkt., Kaunas 3 nkt., Helsinkis 1 nkt., liepos 14-27 d.	Iš Čikagos: \$2,366.00	Iš New Yorko: \$2,256.00
8906	Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., Viena 3 nkt., rugpjūčio 10-25 d.	Iš Čikagos: \$2,496.00	Iš New Yorko: \$2,386.00
8907	Maskva 1 nkt., Vilnius 9 nkt., Kaunas 1 nkt., Viena 1 nkt., rugpjūčio 11-24 d.	Iš Čikagos: \$2,366.00	Iš New Yorko: \$2,256.00
8908	Maskva 1 nkt., VILNIUS 15 NAKTŲ, Viena 1 nkt., rugsėjo 14-spalio 2 d.	Iš Čikagos: \$2,648.00	Iš New Yorko: \$2,538.00

MALONIAI PATENKINSIME PAVIENIŲ (be grupės) KELIAUTOJŲ PAGEIDAVIMUS TRUMPESNIAM ARBA ILGESNIAM LAIKUI LIETUVOJE. BE PASKELBTŲ GRUPIŲ YRA KELETAS SPECIALIZUOTŲ GRUPIŲ, KURIOSE GALI BŪTI VIENA, KITA PAPILDOMA VIETA. G. T. INTERNATIONAL TVARKO VISUS KELIONIŲ REIKALUS. TURIZMO AR BIZNIO KELIONĖM KREIPKITĖS Į MUS.

G. T. INTERNATIONAL, INC.
10401 ROBERTS ROAD
PALOS HILLS, IL 60465
TELEF.: (312) 430-7272

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

Čia galite gauti:

- Lietuviškas VISA korteles
- Pinigines perlaidas
- Čekių sąskaitas
- Taupymo sąskaitas
- Įvairias paskolas
- Įvairius taupymo sertifikatus

—Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol.—

KASOJE taip pat galite mainyti čekius, pervesti Social Security indėlius, atidaryti arba perkelti IRA fondus ir atlikti kitus bankinius reikalus.

Jūsų laukia lietuviškas patarnavimas, maloni nuotaika ir naudinga ateitis

Naujas K A S O S adresas: 86 - 21 114th Street, Richmond Hill, N.Y. 11418. Telefonas: 718 441 - 6401.

Su jaunimu Vasario 16-tos proga

Sunku pasakyti, kam gimė idėja rengti jaunimo Vasario 16 minėjimus tą pačią dieną su pagrindiniu minėjimu. Mintis aiški: jaunimui reikia kitokio pobūdžio minėjimo negu suaugusiems. Jiems būtų nuobodoka ramiai sėdėti ir klausyti ilgų pasakaitų. Jiems reikia laisvės, judėti, patiems dalyvauti. Iš kitos pusės, kada jaunimas atžygiuoja su savo vėliavėm, plakatais į pagrindinę salę, momentas jaudinantis ir įsimintinas: kartos susijungia vienam bendram tikslui!

Taigi kas darėsi vasario 12 dieną South Bostono Piliiečių klubo pirmojo aukšto salėje? Buvo daug laktymo ir triukšmo, o mažiausiems daug džiaugsmo ir kryžstavimo. Žodžiu, kaip visada, kada esi vaiku tarpe.

Šių metų minėjimo idėja — atkurti demonstraciją Vingio parke. Buvo "siuvasos" tripalvės, ruošiami plakatai. Mažiausieji patys klijavo savo vėliavėles. Sužaista keletas žaidimų, I, II, III skyriaus mokiniai pašoko tautinius šokius (šokių mokytoja — Rūta Mickūnienė). Tvarką salėje palaikė žaliais raiškėmis ir Sąjūdžio ženklų pasiūšę tvarkdariai. Pasigedome tik didesnio skautų įsijungimo į programą. Gal tik brolis Algis Adomkaitis nepalikto savo "vilkių".

Atėjo lemiamas momentas. Rikiuojamės ir žingsniuosime į III aukšto salę. Kas pasakys, kiek energijos į minėjimo rengimą įdėjo Daiva De Sa Pereira. Aldona Lingertaitienė ar Jūratė Aukštikalnienė? Matai jų pavargusius veidus ir džiaugiesi, kad yra bendruomenė dar tokių veiklių žmonių.

Jau čia pat ir salė. Mūsų mažiau, daug mažiau negu tą dieną Vingio parke. Bet jausmas tas pats:

IŠVALYKITE UPES IR SAŽINĘ

GRAŽINKITE TAUTINĘ LIETUVOS VĒLIAVĄ PUSIAU TIESA =MELAS GRAŽINKITE KATEDRĄ TIKINTIESIEMS

Reikia, oi kaip reikia ruošti tokius minėjimus. Dėl mūsų vaikų, dėl ateities. Tikiesi, žmogus, gal po 10 ar 15 metų, kai tavo dukrai ar sūnui ateis didžioji pasivertimo valanda: likti su savo tauta, ar eiti lengvesniu nutaustėjimo keliu, gal tada iš rūko užmaršties atplauks, ši diena ir atvingiuos taip brangūs kiekvienam lietuviui žodžiai:

Lietuva, tėvyne mūsų...
Zita Krukonienė

NEWARK, N. J.

Paminėta Vasario Šešioliktoji

Vietos LB apylinkės ir Lietuvos vyčių 29 kuopos valdybos vasario 12 sekmadienį, surengė Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 71-ąsias sukaktuves. Minėjimas buvo pradėtas mišiom, kurias aukėjo Švč. Trejybės parapijos administratoriaus kun. dr. Petro Stravinsko asistentas anglų kalba. Liturginius skaitymus lietuvių kalba atliko apylinkės narys Viktoras Jokūbaitis, aukas prie altoriaus atnešė valdybos nariai Danutė Rogers ir inž. arch. Algirdas Brazinskas. Parapijos choras sklandžiai pagiedojo keletą lietuviškų giesmių. Bažnyčioj buvo žymiai daugiau žmonių kaip paprastais sekmadieniais.

Mišiom pasibaigus, visi rinkosi į parapijos salę, kur minėjimas buvo tęsiamas toliau. Minėjimą pradėjo vietos LB apylinkės pirmininkė Danguolė Didžbalienė, kuri ir toliau visam minėjimui vadovavo. JAV ir Lietuvos vėliavas į salę įnešė vietos visų organizacijų nuosirdūs veikėjai Kazys Šipaila ir Leonardas Skripaita. Pianu palydint, minėjimo dalyviai sugiedojo JAV ir Lietuvos

Ratilio Bostone

Vilniaus universiteto folklorinis ansamblis "Ratilio" balandžio 9 atvyksta į Bostoną ir 3 val. popiet koncertuos Fontbonne Academy salėje Miltone (930 Brook Rd., Milton). Po koncerto So. Bostono Lietuvių Piliiečių klubo III aukšto salėje įvyks susitikimas su ansamblio nariais.

Kiti koncertai bus Harvardo universitete (balandžio 11 d. 5 val. vak. Boylston Hall) ir Bostono kolegijoje.

Bostone ansamblį globoja Lietuvių Bendruomenės Bostono apylinkė, Jaunimo Sąjunga ir "Sodauto" etnografinis ansamblis.

"Ratilio" ansambliui vadovauja Zita Kelmickaitė.

Inžinierių veikloje

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų S-gos Bostono skyriaus narių susirinkime vasario 10 So. Bostone Lietuvių Piliiečių d-jos patalpoje iškalbauta dr. A. Štromo paskaita, išrinkta nauja valdyba ir rinktos aukos lietuviškiems reikalams.

Dabar skyriaus valdybą sudaro: Leonas Bernotas — pirmininkas, Rimas Veitas — sekreto-

himnus. Malda minėjimą pradėjo kun. dr. P. Stravinskas.

I susirinkusius lietuvių ir anglų kalbomis prabilo pagrindinė šio minėjimo paskaitininkė, LB New Jersey apygardos pirmininkė Rasa Ardytė-Iuškiene. Neilgai trukusioj kalboj ji išskėlė atskiro žmogaus, ypač lietuvių vaidmenį lietuviybės išlaikymo ir Lietuvos laisvinimo darbuose ir pabrėžė Lietuvos Bendruomenės rūpestį padaryti kiekvieną lietuvių kilmės žmogų sąmoningu ir įsitikinusiu lietuviu.

Nepriklausomybės atstatymo paskelbimo aktą perskaitė tautinių šokių grupės šokėja Rasa Klipytė, o susirinkusiesiems siūlomą priimti rezoliuciją paskaitė taip pat tos grupės rūpestingą narę Claudia Luecke.

Minėjimo programai baigiantis, LB New Jersey apygardos globojamos tautinių šokių grupės Liepsna šokėjai grakščiai pašoko 4 šokius ir susilaukė užtarnautų plojimų. Susirinkusieji plojimu įsijungė į šauniai atliekamų šokių ritmą. Grupei jau kuris laikas sėkmingai vadovauja nuo aukštesniosios mokyklos lankymo pradžios rūpestingą šokėja Monika Šernaitė. Šokius akordeonu palydėjo tokį pat tautinių šokių stažą šioj grupėj turinti ir dabar odontologijos mokslus bebaigianti Rūta Raudytė.

Minėjimui pasibaigus, visi buvo puikiai pavašinti šaltais užkandžiais, įvairių rūšių namų kepiniais, kava ir stipresniais gėrimais. Tai apylinkės ir vyčių kuopos ponių nuopelnas. Buvo malonu kelias valandas praleisti su rečiau sutinkamais ir pasidalyti visokiom informacijom.

Minėjimo metu apylinkės nariui Vladui Audėnui paraginus aukoti daugiau šiais metais konkretėm LB užmojam mūsų tėvynėj paremti, susirinkusieji, kurių vis dėlto buvo tik mažiau šimto, suaukojo rekordinę sumą — net 2217 dol. Jų dosnumui pagerbti verta bent stambesnius ir pavardėm paminėti. Štai jie: dr. Rožė Šomkaitė — 900 dol., jaunasis akademikas Jonas Didžbalis — 225 dol., Genovaitė ir Kazys Tračiokai — 150; Nijolė ir Vladas Audėnai, Algirdas Brazinskas ir Romas Didžbalis po 100; Ada ir Tomas Andriuškos, Danguolė Didžbalienė, Alfa ir Viktoras Jokūbaičiai ir Nijolė ir Vytautas Miknevičiai po 50. Kiti aukojo po mažiau.

rius ir Linas Dabrila — iždinin-

kas.
Susirinkime suaukota 2,975 dol., kurie pagal aukotojų valią taip paskirstyti: Lietuvių Bendruomenėi 1,115 dol., Tautos fondui — Vlikui 665 dol., Amerikos Lietuvių Tarybai 370 dol., Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijai 250 dol., Americans for Due Process 125 dol., Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžiui 100 dol., Coalition for Constitutional Justice 100 dol., Baltic Federation League 100 dol., kitiems reikalingam 50 dol.

Sandaros pietūs

Sandaros 24-oji kuopa Brocktone kasmet ruošia Vasario 16-osios ir mirusiųjų pagerbimo šventės proga iškilmingus pietus su programa.

Šiemet Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukakčiai skirti pietūs įvyko vasario 19 Sandaros salėje. Į juos susirinko per 100 narių ir svečių, kurių tarpe buvo nemaža miesto tarybos ir administracijos atstovų. Daugumą sudarė antros ir trečios kartos lietuviai, kurie retai tepasirodo kitų rengiamuose Vasario 16-osios minėjimuose.

Prieš pietus programai vadovavo pirm. adv. William Pribušauskas anglų kalba, o vicepirm. Petras Viščinis lietuvių kalba.

Skambant Lietuvos karo invazijų orkestro maršui, įneštos vėliavos, sugiedoti himnai, atiduota pagarba žuvusiems dėl Lietuvos laisvės, prie lietuviško kryžiaus padedant geliu puokštę ir uždegant žvakutes, klebonui kun. Petru Šakalui kalbant maldas.

Vėliau parodytas filmas iš demonstracijų Vingio parke Vilniuje su angliškų paaiškinimų. Programa buvo trumpa, bet įspūdinga. Lietuviškus pietus paruošė Ona Eikiniene su talkininkėmis.

Taupos kredito kortelės

Siekdama plačiau patarnauti tautiečiams, kredito unija Taupa įveda kredito kortelės — Master Card. Šios kortelės, įsigytos Taupoje, kainuos daug mažiau negu kitur. Suinteresuoti kreipiasi į Taupą darbo valandomis. Kortelėms gauti atitinkamos registracijos formos išsiuntinėjamos Taupos nariams.

Mirė B. Meiluvienė

Brita Meiluvienė vasario 21 mirė Shrewsbury, Mass. Ji buvo švedų kilmės, bet ištėkėjusi už Eduardo Meilaus sutapo su lietuviais, išmoko lietuvių kalbą, dalyvavo lietuviškų organizacijų veikloje.

Prieš eilę metų nustojusi regėjimo, ji nekrito į neviltį, bet pagal galimybes visur dalyvavo ir aktyviai reikėsi, skaitė paskaitas akliems. Iš profesijos ji buvo gailėstingoji sesuo.

Aukos tebeplaukia

I Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos vykdomą piniginių vaju dr. A. Šapokos parašytai Lietuvos istorijai išleisti Lietuvoje ir kitiems reikšmingiems uždaviniams atlikti aukos tebeplaukia. Paskutiniu metu į tą vaju per Laisvės Varpą įsijungė su 100 dol. Aldona Andriušienė iš Dorchesterio, papildydama savo ankstesnįjį įnašą, o 70 dol. Petras ir Anelė Narkevičiai iš Somerville. Aukos ir toliau primamos.

Minėjimas Brocktone

Brocktono Lietuvių Tarybos, vadovaujamos Romualdo Bilkevičiaus rengtas Vasario 16-sios šventės minėjimas įvyko vasario 12 d. Jį sudarė pamaldos Šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje už Lietuvą ir vėliau iškilmingas susirinkimas tos parapijos salėje, kuriame pagrindi-

Brocktono Šv. Kazimiero parapijos choro dalis.

Brocktono Šv. Kazimiero parapijos mokyklos mokiniai šoka Kepurinę.

niu kalbėtoju buvo Andrius Eiva iš Washingtono, D. C., o meninę programą atliko Šv. Kazimiero lietuvių parapijos choras ir parapijos mokyklos mokiniai lietuviškai dainavę ir šokę mūsų tautinius šokius.

Minėjime dalyvavo ir sveikinimo kalbas pasakė miesto administracijos atstovai, priimta rezoliucija. Minėjime surinkta lietuviškiems reikalams 1,664 doleriai aukų, kuriuos pagal aukotojų valią taip paskirstytos: Lietuvių Bendruomenėi 595 dol., Altui 540 dol. ir Vlikui 529 dol.

Pačią Vasario 16-tąją Laisvės Varpas iš radijo stoties WBET — AM 1460 perdavė 50-ties minučių specialią radijo programą anglų ir lietuvių kalbomis, išryškindamas Lietuvos valstybės įkūrimą tryliktoje šimtmečioje, jos vaidmenį tuometiniame Europos gyvenime, kaip kryžuočių sumušimas 1410 metais, Lietuvos statuso sudarymas, Vilniaus universiteto įsteigimas ir t.t., o taip pat Sovietų S-gos įvykdytą okupaciją, kovas su išplėstos laisvės atstatymą ir paskutinius įvykius Lietuvoje. visa žodinė programa perpinta atitinkama muzika.

Apie šią programą radijo stotis savo žiniuose skelbė visą dieną, pažymėdama, kad tą dieną savo proklamacija Bostono miesto meras Carl D. Pitaro paskelbė Lietuvos nepriklausomybės dieną ir duodama iš tos proklamacijos ištraukas.

Vasario 19 d. po 10 val. šv. Mišių Šv. Kazimiero lietuvių pa-

parapijos bažnyčioje organizuotai buvo vykstanta į Legion Parkway nueisti Lietuvos vėliavą, kuri ten plevėsavo visą savaitę, pačią aikštę tai savaitėi pavadinus Mindaugo aikštę, kaip tai kasmet daroma. O tą pačią dieną 1 val. popietį Sandaros salėje įvyko sandaros 24-sios kuopos surengti tradiciniai iškilmingi pietūs su atitinkama programa, dalyvaujant gausiai lietuvių visuomenėi ir miesto atstovams.

Aktorė Nijolė Martinaitytė skaitys poeziją, muzikui Petru Aglinskui pritariant gitara, kultūrinėje popietėje, kuri įvyks Brocktone kovo 12, sekmadienį, 3 v. popietį Lietuvių klubo III aukšto salėje. Rengia Lietuvių Tautodailės Instituto Bostono skyrius. Nuotr. J. Tamulaičio

A. A. ANTANUI SADAUSKUI

Lietuvoje mirus reiškiamė gilia užuojautą jo žmonos seseriai Janinai ir Ture Hasselberg, Marijai Bezumavičienei, Algirdui Brazinskui su šeima ir visai mirusio šeimai Lietuvoje.

P. Lauraitytė
J. Jamskevičius
J. Staskus
V. Staskus

A. A. STASIUI NUTAUTUI

mirus, jo žmoną Anelę, dukras Danutę, Aldoną ir Genovaitę su šeimomis nuosirdžiai užjaučiame ir kartu liūdime netekus artimo žmogaus, tauraus lietuvio.

Elena ir Henrikas Andruskos

Mūsų kuopos nariui šauliui

A. A. STASIUI NUTAUTUI,

ilgos ir sunkios ligos iškankintam, užbaigus šią žemišką kelionę, likusius šeimos narius: žmoną Anelę, dukras: Genovaitę, Danutę, Aldoną ir jų šeimais, gimines čia ir okupuotoje tėvynėje giliai užjaučiame.

New Yorko šaulių kuopos valdyba ir nariai

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, priinama, privaciai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kuriuo laiku. Jūsų slaptą gavęs, bankas tuoj ištraukia sumą į sąskaitą. Prideda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai nepateks į netekimą.

procentus, leidžiamus įstatymų.

Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donahue 268-2500 arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE 460 West Broadway South Boston 8 AM to 3:30 PM Monday thru Friday Saturday 10 AM to 1 PM 268-2500

NEPOSET CIRCLE OFFICE 740 Galswin Blvd. 8:30 AM to 3:30 PM Mon. Thru. Wed. & Fri. Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM Saturday 8:30 AM to 12 noon

South Boston Savings Bank

"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD PRESIDENT

DARBININKAS

Redakcija.....(718) 827-1352
Administr. ....(718) 827-1351

Spaustuvė.....(718) 827-1350
Vienuolynas... (718) 235-5962
Vyskupas... (718) 827-7932
Salė (kor.)....(718) 827-9645
Salės adm. ....(718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: kovo 11, šeštadienį, dr. Br. Kuzmicko paskaita ir pokalbis su svečiu iš Lietuvos apie dabartinę aktualijas krašte. Pokalbį rengia Liet. Fronto Bičiuliai. Pradžia 6 v. v. Kovo 12, sekmadienį, 3 v. popiet veikliųjų Liet. Bendruomenės darbuotojų pagerbimas, Aušros Misiūnienės pranešimas, kaip Vasario 16-toji buvo paminėta Lietuvoje, nes ji toje šventėje ten dalyvavo. Taip pat bus rodoma vaizduojantė iš Vasario 16-tos šventės Lietuvoje. Šį pagerbimą rengia LB New Yorko apygardos valdyba.

Tėv. Antanas Prakapas, OFM, Brooklyno pranciškonų vienuolyno viršinininkas, išvyko poros savaitę atostogų į St. Petersburg, Fla., kur pranciškonai vadovauja lietuvių misijai.

LMK Federacijos New Yorko klubo susirinkimas bus kovo 10, penktadienį, 7 v.v. pas klubo narę Ona Raubiengę. Visos narės prašomos dalyvauti, nes reikia aptarti Atvelykio popietės reikalus.

Dr. Kęstučio Valiūno knygos *Serving Lithuania* sutikimas ir jos aptarimas rengiamas balandžio 9, sekmadienį, 2 v. popiet Kultūros Židinyje. Apie knygą kalbės svečias iš Bostono Algirdas Budreckis. Rengia N.Y. ramovėnai, kuriems dabar pirminkauja Aleksandras Vakselis.

A. a. Viktorijos Bagdonienės pirmųjų mirties metinių proga mišios buvo kovo 8, trečiadienį, 11 val. pranciškonų vienuolyno koplyčioje. Mišias aukojo Tėv. Leonardas Andriekus OFM. Į mišias atsilankė artimieji dail. Juozo Bagdono bičiuliai.

New Yorko žinių dar yra 5 puslapyje.

Lietuvos persitvarkymo sąjūdžio seimo tarybos narys,
Lietuvos Mokslių Akademijos filosofas

prof. BRONIUS KUZMICKAS

š. m. kovo 11, šeštadienį, 6 v.v.
Kultūros Židinyje kalbės tema

*Persitvarkymas, kultūra ir
švietimas Lietuvoje*

Pokalbį moderuoja

Dr. JUOZAS KAZICKAS

Po paskaitos — kavutė.

Pokalbį rengia ir visus atsilankyti kviečia

LIETUVOS FRONTO BIČIULIAI

Kovo 12, sekmadienį, 3 v. popiet Kultūros Židinyje rengiamas Lietuvių Bendruomenės pasidarbavusių asmenų

PAGERBIMAS

su įdomia programa. Karšti pietūs, įvairūs gėrimai, gera nuotaika.

AUDRA MISIŪNIENĖ, dalyvavusi nepriklausomybės šventės minėjime Lietuvoje, papasakos, ką ji ten matė ir pergyveno, parodys vaizduojant.

Įėjimo auka 20 dol. asmeniui.
Rengia ir visus atsilankyti kviečia

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS NEW YORKO
APYGARDOS VALDYBA

PAGERBIMO POBŪVIS SU ĮDOMIA PROGRAMA

Jau senokai buvo paskelbta, kad LB New Yorko apygardos valdyba rengia pagerbimą — pobūvį su įdomia programa. Ta pagerbimo įdėja kilo tada, kai ilgametis LB apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis daugiau nebekandidavo į pirminkus. Drauge pasitraukė ir Vincas Padvarietis, apie 30 metų buvęs apygardos valdybos kruopštus išdėminkas. Buvo sumanyta surengti padėkos vakarinę, papsausti bičiuliškai rankas ir padėkoti už ilgą metį trūšą Lietuvių Bendruomenei. Vėliau susiformavo mintis, kad prie jų reikia prijungti ir kitus, čia nuoširdžiai dirbusius, kad Liet. Bendruomenė klestėtų. Taip susidarė visa dešimt asmenų.

Toks pagerbimo pobūvis ir rengiamas kovo 12, sekmadienį, 3 v. popiet, Kultūros Židinio mažojoje salėje. Bus karšti pietūs, trumpos sveikinimo kalbos. Drauge bus ir įdomi, niekur nematyta, nei girdėta programa. Audra Misiūnienė dalyvavo Vasario 16-tos minėjime Lietuvoje. Ji ir papasakos savo įspūdžius ir parodys vaizduojant apie tos šventės iškilmes Lietuvoje. Kaip skalbė pasaulio spauda, šventė buvo paminėta labai iškilmingai, dalyvavo šimtą tūkstančių minios.

Bus ir kitokių vietų ir laikų pritaikytų pramogėlių. Šį pagerbimą rengia LB New Yorko apygardos valdyba ir kviečia visus atsilankyti ir popietę praleisti jaukioje nuotaikoje. Įeinant aukojama 20 dol. nuo asmens.

PLATINAMI KONCERTO BILIAI

Kaziuko mugėje, kurį pavyko labai sėkmingai, buvo platunami Kultūros Židiniui palaikyti rengiamo koncerto bilietai. Susidomėjimas koncertu yra gyvas. Tai puiki proga visiems prisidėti prie Židinio išlaikymo. Bilietai platini rūpinosi Živilė Jūrienė. Į šį darbą ji žada įtraukti moterų draugijų veikėjas. Koncertas bus gegužės 6.

Lietuvių gydytojų ir medicinos profesionalų grupė išvyksta į Lietuvą birželio 14 d. ir išbus 15 dienų. Apsistosime naujame Kauno viešbutyje. Bus išduodami pažymėjimai dėl federalinių mokesčio nurašymo. Galėsite aplankyti ir pabuvoti visose pagėdaujamose vietose. Grupę lydės Romas Pukštys. Kreiptis American Travel Service Bureau, 312 238 - 9787.

Vaistai ir medicinos priemonės į Lietuvą. Siunčiame ir video, stereo, magnetofonus, siuvas masinas ir panašiai. Prekės pristatomos per UPS į kitus JAV miestus. Sudaromi iškvietimai. Siunčiame kargo į Lietuvą. Romas Pukštys, Transpak, 2655 W. 69 St., Chicago, Ill., 60629. Darbo valandos: 12 - 6 v.v. kasdien, šeštad. 10 - 4 v. popiet, arba susitarus, pirmad. uždaryta. Tel. 312 - 436 - 7772, namų 312 430 - 4145.

Richmond Hill išnuomojamas butas su baldais vienam asmeniui tol kol namas bus parduotas. Skambinti iki 3:30 v. 718 240 - 5361.

GOVERNMENT SEIZED Vehicles from \$100. Fords. Mercedes. Corvettes. Chevys. Surplus. Buyers Guide (1) 805 - 687 - 6000 ext. S - 4505.

PAIEŠKOMA

Lietuvoje gyvenantis Jonas Balsys ieško savo kaimyno Vytauto Remeikio (Prano) ir jo sūnaus Jono Remeikio (Vytauto), gyvenusių Tauragės apskrityje, Eržvilko valsčiuje, Sklausčių kaime. Žinantieji apie juos, prašomi rašyti: P. Petraitis, 116 - 08 95 Ave., Richmond Hill, N.Y. 11419.

Branduolys nuoširdžiai kviečia jus atsilankyti ir praleisti "Vakarą su Tomu Venclovu". Programoje — jo poezijos skaitymai lietuviškai ir angliškai. Kovo 14, antradienį, Aušros Vartų parapijos salėje, 570 Broome Street, New Yorke. Pradžia — 7:30 val. vak. Po programos — atgaiva.

KAS BUS TOJI PASKAITA?

Pasikeitus sąlygom vis daugiau atvyksta iš Lietuvos žmonių. Jie jau lankosi mūsų renginiuose. Atvykę mokslininkai, specialistai net dalyvauja paskaitose, kalba apie persitvarkymą Lietuvoje.

Toks yra ir prof. Bronius Kuzmickas, atvykęs iš Vilniaus į Washingtoną, kur dalyvauja filosofų seminare.

Jis sutiko atvykti į New Yorką ir čia kovo 11, šeštadienį, kalbėti apie įvykius Lietuvoje. Taip pat atskaitė ir į klausimus. Tai pirmas toks svečias - filosofas. Su paskaitomis jis yra keliavęs po Europos kraštus, lankęs Artimuosius Rytus. Tikrai bus įdomu pasiklausyti ir išgirsti jo gilią mintis bei pastabas apie dabartinį gyvenimą Lietuvoje. Šį pokalbį rengia New Yorko Liet. Fronto Bičiuliai. Kaip žinome Liet. Fronto Bičiuliai visada rėmė rezistenciją Lietuvoje, išleido eilę tos srities veikalų, pvz., *Partizaniai*.

Pokalbiams vadovaus dr. Juozas Kazickas, pas kurį svečias bus sustojęs.

Po paskaitos kavutė. Visuomenė kviečiama atsilankyti ir su įdomiu svečiu praleisti vakaronę.

Kunigunda Stanaitytė Varienė vasario 25 mirė Santa Monica, Calif. Jos vyras inž. Paulius Varis (Varekojis) mirė šių metų sausio 21. Nuliūdę iko dukterė Jina, anūkas Vytautas ir pusseserė Marina Raulinaitienė.

NAUJIENOS KASOJE

— Metinis Kasos narių susirinkimas įvyks balandžio 16, sekmadienį, Kultūros Židinyje. Dalyvaus ne tik New Yorko, bet ir kitų vietovių Kasos direktoriai.

— Pasikeitus pagrindinei vadovybei, Kasa nenustojė augusi ir toliau. Vadovaujant pirmininkui dr. R. Vaičiūčiui ir vyr. reikalų vedėjui G. Žemaitaičiui, Kasos aktyvas per paskutinius du mėnesius metus pakilo daugiau negu 17 ir pusę milijonų dolerių ir šiuo metu kapitalas viršija 80 milijonų.

— Kasoje taip pat pasiliko labai gyvas paskolų pareikalavimas. Per 1987 ir 88 metus paskolų suma paauogo 17 mil. dolerių. Dauguma naujų paskolų yra išduota nekilnojamo turto pirkimui ir buvo išvengta rizikingų biznio bei komercinių investavimų paskolų, kuriomis operavo ankstyvesnioji Kasos vadovybė. Paskolų skyrių Kasoje tvarko Vida Jankauskienė, Violeta Niemi (Cibulskaitė), Daiva Šilbajorienė ir Diana Terracciano (Migonis).

— Š. m. vasario mėn. federalinės NCUA agentūros inspektoriai atliko metinį Kasos knygų patikrinimą ir specialiam direktorių posėdyje pranešė, kad jie buvo labai patenkinti Kasos pažanga. Jie džiaugėsi nauju papvz., *Partizaniai*.

Prof. Juozas Kubilius, Vilniaus universiteto rektorius, praeitą savaitę trumpam buvo atvykęs į New Yorką ir čia dalyvavo rektorių pasitarime. Jį buvo sutikęs studijų dienų draugas Kęstutis Miklas. Su juo padarė pasikalbėjimą Laisvės Žiburio radijo programai. Pasikalbėjimas buvo perduotas kovo 5 programoje. Kitą pasikalbėjimą su rektoriumi K. Miklas parašys *Darbininko* laikraščiai.

— Paskutinė proga išsinuomuoti patogias patalpas Kasos pastate. Vienas kambarys jau išnuomotas Tautos Fondo būstinėi. Dar yra porą erdvių kambarių, tinkamų biznio ar verso įstaigoms. Lietuviams pirmenybė, todėl skubiai kreipkitės į Kasą tel. 718 441 - 6401.

KASOS Informacija

LAISVĖS ŽIBURYS

BALANDŽIO 8, ŠEŠTADIENĮ,
RUOŠIA SAVO 45-TĄJĮ RENGINĮ IR
PRISTATO IŠKILŲJ

*Vilniaus Universiteto
Folklorinį Ansamblių
"Ratilio"*

Programoje — lietuvių liaudies dainos, šokiai, muzika, humoristiniai pasakojimai.

Koncertas vyks Richmond Hill High school salėje, 113 St., tarp Jamaica Ave ir Atlantic Ave., Richmond Hill, N.Y.

Pradžia 6 v.v. punktualiai
Įėjimo auka — 15 dol.

ŠOKIAI — BALIUS KULTŪROS ŽIDINYJE

361 HIGHLAND BLVD., BROOKLYN, N.Y.

Pradžia 9 v.v.

Gros Brolių Kezių orkestras. "Ratilio" ansamblio nariai praves žaidimus, dainas.

Valgių ir gėrimų bufetas visose Kultūros Židinio salėse. Maistą gamina Eugenija Kezienė. Turtinga loterija. Ballui stalus galima užsisakyti pas Stasį Karmaziną 718 441 - 1252.

Įėjimo auką į Kultūros Židinį — 10 dol. Kurie turės "Ratilio" koncerto bilietus, tiems įėjimas į Židinį nemokamas.

Prie Kultūros Židinio policija patruliuos gatvėje ir apsaugos mašinas nuo vandalų. Richmond Hill mokyklos salėje visos vietos numeruotos. Patartina bilietus iš anksto įsigyti pas platintojus arba paštu. Čekį atitinkamai sumai ir sau adresuotą su pašto ženklų voką siųsti: Lithuanian Radio Club vardu 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364.

BILIETŲ PLATINTOJAI

NEW JERSEY (Area code 201)
P. Macijauskas 998 - 6707
A. Stankaitienė 942 - 2344
D. Didžbalienė 925-4761
Iš New Jersey organizuojamas autobusas

ŠIAURĖS NEW YORKAS
R. Bitėnas 914 961-7041

BROOKLYN, QUEENS (area code 718)
N. P. Baltrušionis 297 - 0991

VISUS ATSLANKYTI KVIEČIA

105.9 FM SEKMADIENIAIS 9-10 V. RYTO LAISVĖS ŽIBURIO RADIJAS

A. Diržys 296 - 7385
Z. Jūrienė 441 - 7831
E. Kezlenė 296 - 0798
R. Kezys 769-3300, 229 - 9134
M. Šalinskienė 296 - 2244
Kasos įstaiga 551 - 6401

MASPEITH
J. Adomėnas 718 497 - 5212

LONG ISLAND
I. Alksnienė 516 - 671 - 2393